

**BUENOS AIRES**

**\* 1933-1983 \***

**JANUAR**



# **DUHOVNO ŽIVLJENJE**





# DUHOVNO ŽIVLJENJE

## Ob zlati obletnici

ZAHVALA — ZASLUGE — ŽELJE

### ZAHVALA

Kadar praznujemo jubileje, se najprej zahvalimo. Tudi pri reviji „Duhovno življenje“ se hočemo najprej zahvaliti Bogu, da je začetnikom izdajanja revije navdihnjl to misel in s svojo pomočjo spremljal delo za list skozi 50 let. Včasih je bila potrebna in je prišla izredna milost. Bogu hvala!

Za Bogom se zahvalimo tudi ljudem, ki so začeli z izdajanjem, urejevanjem in širjenjem. In so s tem tudi nadaljevali. Koliko ljudi je posvetilo ogromno svojih duhovnih sposobnosti reviji: uredniki, upravniki od najpreprostejših oblik, ko so šolske sestre na Paternalu skupaj z dušnimi pastirji med Slovenci začele opravljati to delo. Imena urednikov: Kastelic, Hladnik, Lenček, Orehar, Odar, Gnidovec, Jurak, Starc in Škerbec so imena, ki spominjajo na njih delo do danes. Konzorcij izdajateljev: Gogala, Jurak, Mali, Orehar, Tonkli, ki je skrbel za gmočno oporo izhajanju. Za razpošiljanje v novi dobi po 1948 v Dušnopastirski pisarni so skrbeli: Jan, p. Petelen, Mašič, Gornik, Klanšek do danes. Ter raznašalci, kjer so po zaslugi KA glavno delo opravili člani in članice Slovenske KA, brez katerih ne bi list tako točno in hitro prišel do naročnikov; njim ob strani so drugi sodelavci izven KA do danes. In vestnim sotrudnikom v ZDA: Slovenska pisarna Ovsenik, Lončar, Mauser, Slapšak. V Kanadi Turk in Marn. V Trstu dekleška Marijina družba pod vodstvom msgr. Omer-

za in dr. Prešerna tudi do danes, zlasti gdč. Kosovel. V Gorici prav tako Marijina družba v stolnici za slovenska dekleta pod vodstvom dr. Humarja in posebej gdč. Zora Piščanec. Na Koroškem Mohorjeva družba in v Angliji zlasti † msgr. Ignacij Kunstelj. Vsem tem iskrena zahvala! Kakor uprava ne bi zmogla opraviti dela brez številnih sodelavcev, tako tudi ne urednik napolniti toliko strani brez pisateljev, katerih imen je toliko, da jih ne moremo naštevati. Zelo pester krog je imel pri urejevanju okrog sebe Kastelic, kasneje Hladnik je sam veliko pisal. Ob prenovi lista po prihodu novih naseljenecv 1948 so dolga leta stalno sodelovali profesorji slovenske teološke fakultete in semenišča v izseljenstvu, njim so se pridružili drugi duhovniki in laiki iz vsega sveta. Vsem lepa hvala!

## ZASLUGE

Če ugotavljamo zasluge, ki jih ima revija „Duhovno življenje“, mislimo kar po naslovu: ohranjanje zdrave duhovne miselnosti slovenskih izseljencev in zamejcev. Naj bo to v verskem ali narodnem pogledu. Saj je list edino redno sredstvo poleg kasnejšega „Oznanila“, ki ohranja zvezo med slovenskimi rojaki v verskem pogledu. Raztreseni so, osebno ni mogoče držati niti vzpostaviti redne zveze z osebnimi stiki. Kako posrečeno je Hladnik s svojim pisanjem spominjal na verske in moralne dolžnosti izseljencev po prvi svetovni vojni! Izvrševal je tudi duhovni preobrat mišljenja ob slovenski revoluciji med drugo svetovno vojno ter hotel pokazati pravo podobo slovenskega begunca, ki je odšel od doma l. 1945 in prišel v veliki skupini zlasti v Argentino. Mnogo njegovih dotedanjih vernikov in celo sodelavcev ga ni razumelo; še večja žrtev za zveste, ki so ostali ob njem in ponudili roko beguncem in listu. Utrjevanje verskega izročila in nabračanje na nove razmere ob vseh spremembah zunanjega življenja v svetu je bil namen lista po 1948. Da je verska tradicija živa dediščina preteklosti, kar se je še pokazalo poleg drugega ob zadnjem obisku ljubljanskega nadškofa dr. Šuštarja, ima zasluge „Duhovno življenje“ in njegova priloga „Oznanilo“. Priprava in izraba verskih prireditvev je zasluga teh dveh listov, ki ob slovenskih mašah opravljata svojo nalogo evangelizacije, ki je tako silno potrebna v novih razmerah.

Kakor je ohranjanje zdravega verskega izročila poslanstvo lista, prav isto nalogo vrši v narodnem pogledu. Naravnost ali neopazno je list dvigal zdrav optimizem ob začetku in razvoju življenja naseljenecv v novi domovini. Poudarjal je pravico in dolžnost ohranjanja narodne posebnosti tudi daleč od domovine in za dolge čase. Načelni članki in poročila o prireditvah so utrjevala to zavest v narodnem pogledu. Nemogoče je omeniti vse članke, ki so govorili o kva-



Delegat slovenskega dušnega pastirstva v Argentini msgr. Anton Orehar pozdravlja ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja, prvega škofa, ki je prišel obiskat rojake v Argentino iz Slovenije, ob nadškofovem prihodu na mednarodno buenosaireško letališče Ezeiza v nedeljo 17. oktobra. Nadškofa je sprejelo na letališču nad 500 rojakov, med njimi 150 narodnih noš (foto Marijan Šušteršič; on je posnel tudi vse druge fotografije, ki jih objavljamo v tej številki DŽ in v Božjih stezicah).

liteti in lepote slovenske kulture, zlasti tudi jezika in njegovega ohranjanja do danes, ko včasih slutimo kritične posebe dolgoletnega bivanja zunaj domovine.

### ZELJE

Mislím na bodočnost in prav iz srca hočem, da bi list izhajal naprej. Da bi uredniki in upravniki skupaj z izdajateljem Slovenskm dušnim pastirstvom ohranili voljo do ohranitve lista. Da bi pisatelji ne odstopili, temveč pristopili vedno novi. Da bi rojaki vedno razumeli pomen lista in hoteli žrtvovati vse za obstoj. Zlasti je želeli, da rojaki, posebej mladi, list res zavestno in stalno berejo. Na koncu vsem zgoraj imenovanim kičem: „Imejte pogum in vztrajajte!“ Še enkrat iskrena hvala za vse opravljeno delo!

Msgr. Anton Orehar  
odgovorni urednik in izdajatelj lista

# I. JANUAR: PRAZNIK MARIJE, SVETE BOŽJE MATERE

Ves Marijin pomen in vsa njena veličina je v njeni zvezi s Kristusom, v njenem božjem materinstvu. Zato se je Cerkev od najstarejših časov spominjala božje Matere. Po Mariji se je izvršila čudovita „zamenjava“. Božji Sin je postal človek, da bi mi postali božji otroci. Na začetku novega leta nas Cerkev priporoča varstvu nje, ki je dala začetnika življenja, Jezusa Kristusa. V svoji materinski ljubezni se vedno zavzema za brate in sestre svojega Sina, ki še potujemo in smo še v nevarnosti in stiskah, dokler ne bomo prišli v blaženo domovino.

Prvi dan v letu je Cerkev posvetila tudi miru, prvi in najvišji družbeni dobrini, ki omogoča vsako drugo dobro v človekovem življenju. Vabi nas, naj o miru razmišljamo, ga vzljubimo, zanj molimo in delamo. Mir je sad pravih, urejenih odnosov md Bogom in sočlovekom.

## Molitev ob starem letu

Gospod, oziram se na pot, ki sem jo že prehodil. Zahvaljujem se ti zanjo; hvala ti za vse: za to, da si, za to, da sem; za življenje, za bližnje, za vse, kar sem dobrega prejel od tebe ali od ljudi, pa tudi za vse preizkušnje in bolezni. Obenem te prosim odpuščanja za vse žalitve in za vse, kar sem dobrega opustil.

Gospod, mislim pa tudi na pot, ki je še pred menoj. Obe sta le del poti, ki se je pričela in se bo končala v večnosti. Kakšna bo in kam bo vodila, ne vem. To veš le ti, zato jo polagam tebi v roke. Tebi, ki si pot, resnica in življenje. Amen.

## Molitev ob novem letu

Gospod mojih ur in let, dal si mi veliko časa. Čas je za menoj, čas je pred menoj. Bil je moj in bo moj in podaril si mi ga ti. Zahvaljujem se ti za vsak udarec ure in za vsako jutro, ki ga doživim.

Ne prosim te, da mi daš več časa. Prosim te za modrost, da bi vse ure prav izrabil. Prosim te, da bi znal nekaj svojega časa ohraniti za to, kar ni ukaz in dolžnost: nekaj za tišino in zbranost, nekaj za igro in razvedrilo, nekaj za ljudi ob robu mojega življenja, ki potrebujejo družabnika.

Prosim te za prizadevnost, da svojega časa ne izgubljam, ne zapravljam, ne tratim. Vsaka ura je kot košček njive: rad bi jo preoral, rad bi v brazde zasejal ljubezen, take misli in besede, ki bodo obrodile sad. Gospod, blagoslovi to leto!



# Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar med nami v Argentini

## Sprejem na letališču

Obisk ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja sodi med najvažnejše in najlepše dogodke našega življenja v Argentini. To smo občutili takoj ob nadpastirjevem prihodu, to smo doživljali ob vseh srečanjih z njim, tega smo se zavedali, ko smo se poslavljalj od njega. Čisto jasno smo videli, kako se je ob njegovem obisku med nami uresničevala božja zamisel o poslanstvu škofa sredi božjega ljudstva. Okoli sebe zbira vernike, se jim očetovsko približa, z njimi in zanje moli in daruje evharistično daritev, delj jim božjo besedo in smernice za krščansko življenje, za osebno duhovno rast vernikov, za prave odnose z Bogom, s Cerkvijo, z rojaki in drugimi ljudmi. Pa še nekaj drugega smo občutili ob nadškofovem obisku: z njegovim prihodom med nas se nam je prijateljsko približala tudi rodna domovina v svojem najpristnejšem predstavniku.

Nadškofov obisk je bil pastoralnega značaja. To je sam podčrtal že pred odhodom iz Slovenije v Sporočilih slovenskih škofij.

## Pred odhodom iz domovine

Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je v Sporočilih slovenskih škofij 28. septembra 1982 zapisal:

„Slovenski škofje so zadnja leta obiskali naše rojake v različnih deželah sveta, po Evropi, Severni Ameriki in Kanadi in tja do Avstralije. Le v Argentino, kjer živi sorazmerno veliko Slovencev, ki so med seboj tesno povezani, doslej še ni šel na obisk noben slovenski škof.

Že ob posvečenju, ko so prihajali pozdravi in voščila tudi iz Argentine, kjer imam tudi osebne znance in sošolce, je bila večkrat izražena želja, da bi prišel kmalu tja na obisk. Dušni pastirji so to željo večkrat ponovili in rojaki, ki so prihajali v domovino, so jo osebno potrdili. Tako sem se že pred več meseci odločil, da bom šel letošnjo jesen — v Argentini bo pomlad — na obisk, če bo mogoče urediti vse potrebne stvari. Če ne pride kaj nepredvidenega vmes, imam v načrtu, da v soboto, 16. oktobra, zvečer preko

Rima odpotujem v Argentino in tam v Buenos Airesu in v nekaterih drugih mestih obiščem naše rojake. Ali bo možen tudi kratek obisk v Čilu in Braziliji, še ni gotovo. Vrnil se bom, če Bog da, v petek, 5. novembra, zvečer. Razume se, da bom vzel s seboj pozdrave in najboljše želje vseh iz matične domovine, ki imajo v Južni Ameriki svoje sorodnike, prijatelje in znance.

Kakor že lanska pot v Kanado in Združene države Amerike, ima tudi letošnja izključno pastoralno cerkveni značaj. Potrdil bi rad naše rojake v veri in v njihovi povezanosti z Bogom, s Cerkvijo in med seboj ter s slovenskim narodom, iz katerega izhajajo in kateremu hočejo ostati zvesti. Povedal jim bom, da jih v matični domovini nismo pozabili in da se jih spominjamo v molitvi.

Prosim vas, da molite za božje varstvo in srečno pot in za vse naše rojake, ki jih bom srečal.“

Alojzij Šuštar,  
nadškof

### Nadškofov prihod

Buenosaireško mednarodno letališče Ezeiza. Nedelja, 17. oktobra 1982. Malo pred 4. uro popoldne je pristalo letalo DC-10 italijanske družbe Alitalia, v katerem je potoval nadškof s svojim spremljevalcem dr. Edom Škuljem. Slovenskega metropolita je šel v letalo pozdravit delegat slovenskega dušnega pastirstva v Argentini msgr. Anton Orehar. V salonu za

visoke potnike (VIP) so čez nekaj minut pozdravili nadškofa člani pripravljalnega odbora, nato pa je nadškof vstopil v veliko letališčno avlo, kjer ga je čakalo nad 500 rojakov s slovenskimi, argentinskimi in papeškimi zastavami, več kot 150 v narodnih nošah. Visokega gosta smo pozdravili z viharnim ploskanjem.

Pred nadškofa sta stopila učenca Rožmanove šole Martin Petkovšek in Monika Zihherl, mu izrekla dobrodošlico v imenu slovenskih otrok ter mu izročila slovenski šopek. Iz grl vseh navzočih je mogočno zadonela Hladnikova „Marija skoz življenje voditi srečno znaš“, predragega gosta pa je nato nagovoril msgr. Orehar.

### Nagovor msgr. Oreharja

„Dragi gospod nadškof! Slovenci v Argentini sprejemamo dragega slovenskega škofa med nami. Prvi je bil naš veliki brat v trpljenju in izgnanstvu, to je bil rajni škof Gregorij. Z nami je on prenašal težo begunstva, zapuščenost sveta. To je bil prvi obisk. Ponovno je prihajal med nas zato, da nam utrdi vero v Boga in da nam ohrani upanje v življenje in pa rast v življenju.

Danes pa pozdravljamo med nami škofa, ki pride iz rodne Slovenije. Veseli smo, da je tudi škof iz Slovenije dobil čas, da pride med nas pri vsem delu, ki ga moraš opravljati doma kot nadškof ljubljanske nadškofije, pri jugo-





Ljubljanski nadškof šuštar daruje prvič euharistično daritev v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši v Bueros Airesu komaj dve uri po svojem prihodu na letališče v nedeljo 17. oktobra 1982.

slovanski škofovski konferenci in pri drugem medevropskem škofovskem delu.

Mi smo tukaj kot ljudje, ki smo odšli od doma, ki živimo v tujini. Veseli smo, da v vsem trpljenju, ki ga nalaga življenje zunaj domovine, lahko rečemo s svetim Petrom: ,Ne čudite se pekoči nadlogi, ki prihaja na vas za preskušnjo, kakor da bi se vam dogajalo kaj nenavadnega, ampak, kolikor s Kristusom trpite, se veselite, da se boste tudi v razodetju njegovega veličastva veselili in radovali. Ako vas zasramujejo zaradi Kristusovega imena, blagor vam; za-

kaj Duh slave in moči, Duh božji, počiva nad vami. Nihče izmed vas pa naj ne trpi kot morilec ali tat ali hudodelec ali ovaduh; ako pa kot kristjan, naj se ne sramuje, ampak naj povelečuje Boga v tem imenu' (1 Pet 4, 12—16).

To srečanje naj vzbudi v tebi, nadškof, veselje, da vera med nami še živi, v nas pa hvaležnost, da pride nadpastir od svojega dela in da nekaj dni posveti tudi nam in našemu življenju. Prav lepa hvala za to! Prepričan sem, da se bomo ob obisku bolje spoznali in tudi bolje razumeli. Razumeli zaradi razmer. Kakor je težko živeti

zunaj domovine in ostati zvest Bogu in narodu, tako je tudi pastircvanje doma polno težav za pastirje, ki to delo vršijo. Naj Bog blagoslovi vsak tvoj korak, vsako uro, da bi bil obisk med nami vsem v resničen blagor! Bog živi!“

Monsinjorjev pozdravni nagovor so navzoči podkrepili z močnim aplavzom.

V imenu slovenske mladine je nato pozdravil nadškofa Marko Mele, mu zaželel, da bi se dobro počutil med nami, da bi bil ta obisk srečanje očeta s sinovi v veri in da bi obrodil mnogo sadov.

### Nadpastirjeva beseda

Vidno ganjen nad spoštljivim in pristrčnim sprejemom je spregovoril nadškof:

„Dragi slovenski rojaki, dragi prijatelji, dragi bratje in sestre! Tako veliko presenečenje ste mi pripravili s tem sprejemom in tako veliko veselje, da vam to z besedami skoro ne morem povedati. Pristrčna hvala! Prihajam k vam in vam prinašam pozdrave iz domovine od vseh naših rojakov, ki so mi te zadnje dni še posebej naročali pozdrave za vas vse. Pozdravljam tu med vami tebe, dragi msgr. Orehar, ki se pozna še iz let pred vojno in med vojno; potem tiste prijatelje, sošolce in znance, s katerimi smo se poznali doma, starejše med vami; prav posebno pa vas mlade. Kako je to nekaj lepega, da je toliko narodnih noš, da vas je toliko prišlo, kot

ena družina. Zares, prav pristrčno pozdravljeni! Z velikim veseljem sem prišel sem in pričakujem, in Bog daj, da bi bilo tako, da bi bili to zares lepi, bogati dnevi srečanja, pogovora, medsebojnega spoznavanja, pa tudi skupne molitve, skupnega obhajanja Evharistije, da bi se tako med seboj še bolj povezali kot rojaki, kot verni kristjani, kot prijatelji in bratje in sestre med seboj. Z velikim veseljem bom te dni med vami. Za vsakega bi rad našel čas in srečanje in upam, da bo marsikakšna priložnost, da bi se te dni zares spoznali in utrdili naše prijateljstvo in našo povezanost. Še enkrat prav pristrčna hvala!

Nadškofova prijateljska beseda je sprožila val ploskanja. Stik med njim in slovensko skupnostjo je bil vzpostavljen. Samo odkrito smo si pogledali v oči, si iskreno segli v roke in spregovorili toplo besedo, pa smo začutili, da smo ena družina. Srce nam je zalila sreča in hvaležnost Bogu za to prelepo doživetje, ki je pomenilo začetek dvotedenskega srečavanja z ljubljnim nadpastirjem. „En sam praznik slovenstva in vernosti“ je naslovil na prvi strani ljubljanske „Družine“ dr. Škulj svoje poročilo o nadškofovem obisku Slovencev v Argentini. In res, tako smo ga doživljali tudi mi. Letališče je spet zajelo mogočno petje himne „Slovenija v svetu“: „Slovenija, moj dom brez mej, ker nosim te s seboj, kjer rod je moj, kjer sin je tvoj, tam si, Slovenija!“



K srečanju z nadškofom Šuštarjem v Slovenski hiši v Buenos Airesu se je v sredo, 20. oktobra 1982, zbralo 40 slovenskih duhovnikov. Nadškof jim je govoril o liku in poslanstvu duhovnika, se z njimi pogovarjal, nato z njimi somaševal v cerkvi Marije Pomagaj, potem pa še z njimi sedel k skupnemu kosilu.

## Sprejem v Slovenski hiši

### SVETA MAŠA V CERKVI MARIJE POMAGAJ

Po veličastnem sprejemu na letališču so se mnogi rojaki napotili kar naravnost v Slovensko hišo, kamor so prihajali tudi rojaki iz vser okrajev Vélikega Buenos Airesa. Ob 6. popoldne je bila v cerkvi Marije Pomagaj prva nadškofova maša v Argentini. Točno ob napovedani uri je nadškof v procesiji za ministranti, narodnimi nošami, slovenskimi dušnimi pa-

stirji in drugimj slovenskimi duhovniki vstopil v cerkev, ki so jo rojaki napolnili do zadnjega kotička. Po nadškofovem pozdravu je msgr. Orehar v uvodnih besedah dejal med drugim: „Pozdravljamo ljubljanskega nadškofa in metropolitita, za katerega moremo reči z besedami sv. Pavla: Nimamo vélikega duhovnika, ki bi ne imel sočutja z našimi slabostmi, temveč enako skušanega v vsem — saj je sam okušal življenje zdomca in kruh tujine. Hvaležni smo

mu za njegov obisk, ker je izraz skrbi slovenskih škofov za nas, Slovence v svetu, istočasno pa nam utrjuje zavest povezanosti med nami in Cerkvijo v domovini, s katero mislimo, čutimo in trpimo. Na prošnjo Marije Pomagaj naj Bog blagoslavlja nadškofovo pot med nami in delovanje vseh škofov in duhovnikov v domovini.“ Med mašo je pel „Gallus“ pod vodstvom dr. Julija Savellija dele Tomčeve Prve slovenske maše in Maše sv. Cirila in Metoda ter Beranove maše.

### **Iz govora med mašo v cerkvi Marije Pomagaj**

Z iskreno hvaležnostjo Bogu in božji in naši materi Mariji in z velikim veseljem sem prišel k vam, da vsaj kratek čas ostanem med vami, se z vami srečam in pogovorjam, z vami molim in obhajam evharistično daritev in vas potrdim v veri in zvestobi Bogu, Cerkvi in slovenskemu narodu.

Prinašam vam prísrčne pozdrave iz matične domovine, naših škofov, duhovnikov in redovnikov in naših slovenskih ljudi. Ko začnemo naše srečanje zbrani tu okrog oltarja, smo na današnje nedeljo povezani z vsemi našimi vernimi rojaki v domovini, v zamejstvu in drugod po svetu in posebno z vsemi, ki živijo v Argentini. Združeni smo tudi z vesoljno Cerkvijo in s papežem Janezom Pavlom II., ki je bil pred štirimi leti izvoljen za poglavar-

ja Cerkve in ima tako rad Slovence.

Ob tem prvem srečanju bi vam rad povedal, da vas, dragi rojaki, v matični domovini nismo pozabili, da se živo zanimamo za vas, za vaše življenje in delo, se veselimo vaših uspehov in delimo z vami vaše skrbi in težave, za vas molimo in vas spremljamo z najboljšimi željami.

Prišel sem med vas, da bi vas vzpodbudil, da še naprej ohranjate in skrbno gojite dragoceno dediščino, ki ste jo prejeli od svojih očetov in mater in ste jo prinesli s seboj v novi svet: vero in zakoreninjenost v Bogu, povezanost s Cerkvijo in zvestobo slovenskemu narodu, slovenskemu jeziku, slovenski kulturi in izročilu. Hvaležen sem vam, da ste v težkih preizkušnjah in na dolgi poti iz domovine v novi svet ostali trdni v veri in močni v zaupanju ter veliki v ljubezni. Bog je bil z vami na vseh vaših potih in je danes med vami, ko smo zbrani v njegovem imenu. Še posebej nas združuje in povezuje slovenska narodna zavest, slovenska beseda in pesem in skrb, da bi slovensko izročilo in kultura med nami ne izumrla. Iskreno se vam zahvalim za vse, kar ste ravno v Buenos Airesu in v Argentini za to storili. Nekaj izrednega je to tako bogato versko, narodno in kulturno življenje, ta močna in tako živa slovenska skupnost. To ste mogli zgraditi in ohraniti le, ker ste si med seboj pomagali, si bili prijatelji in s poštenim de-



Učiteljstvo slovenskih sobotnih šol z ljubljanskim nadškofom po Slomškovi proslavi slovenskih ljudskih šol v Slovenski hiši v soboto 23. oktobra 1982.

lom, z dobroto in medsebojnim razumevanjem premagovali različne težave.

Zelo bom vesel, če bo moglo moje bivanje med vami prispevati k temu, da bi se med seboj še bolj spoznali, se še bolj razumeli in odkrili tisto, kar nas povezuje in kar je naša skupna skrb, upanje in veselje. Tako si bomo mogli biti še bolj prijatelji med seboj in z vsemi našimi rojaki po svetu in v matični domovini, kljub vsem razlikam, ki med nami obstajajo in v katerih se med seboj spoštujemo. V težkih preizkušnjah na poti v tujino, v življenju daleč od doma, a tudi v matični domovini, smo se vsi prečiščevali in zoreli ter še bolj odkrivali in cenili resnične vrednote človeškega, narodnega, kulturnega in verskega življenja. Zato

hočemo vedno bolj v medsebojnem razumevanju in spoštovanju, v iskreni dobrohotnosti, pristnem prijateljstvu in nesebični ljubezni premagovati to, kar nas loči, in iskati in gojiti to, kar nas združuje. In to je in ostane naša verska, kulturna in narodna dedščina, božja beseda in božja navzočnost med nami in naša prijateljska povezanost med seboj in z matično domovino. Pri tem pa hočemo ostati odprti, polni spoštovanja in dobrote do vseh ljudi, ki jih srečujemo in s katerimi živimo skupaj, pa naj bodo katekole narodnosti ali prepričanja. Tako bomo prispevali svoj pristni delež k lepšemu in srečnejšemu sožitju med ljudmi in sodelovali pri graditvi boljše prihodnosti. Bodimo močni in polni zaupanja in Bog bodi z nami!

Ob koncu maše se je nadškof pomešal med rojake, ki so napolnili dvorišče Slovenske hiše, se z njimi rokoval in pogovarjal.

## SREČANJE S PREDSTAVNIKI ORGANIZIRANE SKUPNOSTI

Ob osmih zvečer, ko je večina rojakov odšla na svoje domove, je bilo ob pogrnenih mizah v veliki dvorani Slovenske hiše, kj jo je okrasil Stane Snoj, srečanje s predstavniki in zastopniki vseh ustanov in organizacij slovenske skupnosti v Velikem Buenos Airesu. Pri glavni mizi so nadškofa obdali msgr. Orehar, Miloš Stare, predsednik NO za Slovenijo, s soprogo, arh. Jure Vombergar, predsednik ZS, s soprogo, dr. Julij Savelli, pevovodja Gallusa, s soprogo, univ. prof. dr. Tine Debeljak s soprogo in univ. prof. dr. Milan Komar s soprogo.

Uvodne pozdravne besede je spregovoril dr. Julij Savelli, nato pa predal besedo predsedniku pripravljalnega odbora arh. Juretu Vombergarju, ki je visokemu gostu predstavil življenje in delo slovenske skupnosti v Argentini.

### Govor arh. Vombergarja

Prevzvišeni gospod nadškof in metropolit ljubljanski, dr. Alojzij Šuštar!

Imam to veliko čast, da vas pozdravim v imenu slovenske organizirane skupnosti v Argentini, katere predstavniki smo tukaj navzoči.

Naša skupnost se že več mesecev z vso zavzetostjo, pričakovanjem in veseljem pripravlja na ta veliki dogodek, saj je že 25 let, kar je bil med nami škof dr. Gregorij Rožman, je pa prvič, da nas obišče škof iz naše matične domovine Slovenije, morda edina moralna avtoriteta od tam, katero mi tukaj priznavamo, cenimo in spoštujemo. Povabili smo vas in smo srečni, da je po tolikih letih možen ta osebni stik z vrhovnim pastirjem slovenske Cerkve. Pravi škof Slomšek: „Pastir pač mora vedeti, kaj delajo njega ovčice, posebno v teh hudo nevarnih časih, da se Bogu usmili.“

Gospod nadškof, dosedaj ste nas poznali po tem, kar ste o nas brali, in po osebnih stikih s posamezniki, ki so prišli v Evropo iz Argentine. Želimo, da nas tokrat spoznate osebno in si o nas ustvarite lastno sodbo.

Prepričani smo, da smo v tujini po sili in krivici razmer, domačih in svetovnih razmer pred 40 leti. A kar koli se je zgodilo, verujemo, da je bilo od vselej vse v božjem odrešilnem načrtu in niti las naše zgodovine ne more biti zunaj tega načrta. Kot takrat hočemo ostati vnaprej zvesti narodu in Cerkvi: Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci; kot naši starši, tako mi sinovi in hčere ter naši otroci.

Čutimo povezanost s svojo domovino, hočemo živeti z njo, veselimo se njenih uspehov, bolečina domovine je naša bolečina; ni



Po skupnem pozdravu dijakov in profesorjev Srednješolskega tečaja ravn. Marka Bajuka na dvorišču Slovenske hiše je nadškof Šuštar obiskal še razred za razredom, se sestal s profesorskim zborom, zvečer pa za študente maševal in jim pridigal.

nam vseeno, kaj se tam godi, čeprav toliko kilometrov oddaljeni in na drugi strani oceana. Na žalost ne moremo reči istega o domovini: nerazumevanje in ignoriranje nas, zveste sinove naroda, žali in boli.

Hočemo biti ljudje dobre volje, pripravljeni iskati božjo voljo v evangeliju in nauku Cerkve pa tudi v znamenjih časa in potrebah človeka. Zadnja kamrica našega srca je ohranjena materi Cerkvi, ki živi na Slovenskem, ki nam govori v jeziku, ki nas najbolj prizadene in prepriča.

Latinski svet ni ravno naklonjen naši posebnosti, vendar nis-

mo in se ne čutimo državljane druge kategorije. Naši tukaj rojeni otroci imajo pravico in možnost priti na najvišje mesto v družbi. Pripadnost kaki politični stranki ni merodajna in ni pogoj za doseg višjega položaja in službe. Hvaležni smo svoji novi domovini, da nas je sprejela brez kakršnihkoli pogojev in nam nudi možnosti za vsestransko delovanje in rast.

Pred 34 leti je prišlo v Argentino približno 7000 slovenskih naseljencev-beguncev, ljudi vseh slojev, mnogo izobražencev, med njimi okoli 80 duhovnikov. Prav ob

njih, ki so delovali po argentinskih farah, pa so blizu živeli slovenski rojaki, se je kmalu uredilo več verskih središč. Ta središča so predstavljala osnove za kasnejše Slovenske domove, kjer imamo osnovnošolske tečaje, pa verske, kulturne in družabne prireditve.

Tako imamo danes 8 Domov v Velikem Buenos Airesu. V teh središčih je zdaj redno vsako nedeljo slovenska služba božja. To so Slovenska hiša (kjer se nahajamo), Domovi San Martín, Berazategui, Ramos Mejía, Castelar, Slovenska vas v Lanusu, Carapachay in San Justo. Naštel sem jih v vrstnem redu, v katerem bi želeli, da nas obiščete v teh dneh, ko boste med nami. So pa rojaki raztreseni po vsej Argentini. Rojaki živijo v Bariločah in Mendozi pa Miramaru, Mar del Plati, Córdoba, Tucumanu, Rosariu in San Luisu.

Punčica naših oči je slovensko šolstvo. Na enajstih krajih se vsako soboto zbere približno 400 ljudskošolskih otrok ter dvakrat mesečno okrog 300 srednješolcev na štirih krajih. Učenci imajo pouk iz slovenskega jezika, zgodovine, zemljepisa, petja in verouka. Sodeluje okoli 100 učiteljev, profesorjev in katehetov, ki že vsa leta brez vsakega honorarja opravljajo svoje delo. Zadnje leto imamo tudi visokošolski tečaj. Že 15 let deluje slovenski oddelek na filozofsko-humanistični fakulteti papeške univerze Sv. Klementa s sedežem v Rimu.

V tej Slovenski hiši je versko-kulturno središče našega delovanja. V njej ima svoje prostore Slovensko dušno pastirstvo, ki po svojem delegatu veže med seboj vse krajevne dušne pastirje. Izdaja revijo Duhovno življenje s priložnostjo za otroke Božje stezice, prav tako tedensko glasilo Oznanilo. Med verskim organizacijami naj omenim Katoliško akcijo. V tej hiši ima sedež Narodni odbor za Slovenijo in pa osrednje društvo Zedinjena Slovenija, ki povezuje krajevne Domove in druge organizacije, ter predstavlja slovensko skupnost pred argentinskimi civilnimi oblastmi. Tukaj ima svoj prostor Slovenska kulturna akcija, ki je poleg publikacij kot Glas in Meddobje izdala že nad 100 knjig. Njeni odseki pripravljajo predavanja, predstave in razstave. Za kulturno vzgojo rojakov skrbita tudi SKAS in SKAD. Osrednje Slovensko gledališče pripravlja odrske prizore in igre, pevski zbor Gallus pa koncerte slovenskih in cerkvenih pesmi. Sicer pa imamo pevске in gledališke skupne skoraj po vseh krajevnih Domovih.

V tej hiši izhaja že ves čas emigracije tednik Svobodna Slovenija, v založbi katerega je izhajal skozi dolga leta Zbornik-koledar. Še druge publikacije imamo: revije Vestnik, Tabor in Smer, pa Katoliške misijone in Mladinsko vez. Ostale organizacije, ki imajo svoj sedež v Slovenski hiši, so: Zveza slovenskih mater in žena, ki s svojimi članicami opravlja važno





Slovenski pevski zbor „Gallus“ je nadškofu šuštarju priredil slavnostni koncert v veliki dvorani Slovenske hiše v soboto 23. oktobra ob 20.30. Na sliki nadškof z „Gallusom“ in njegovim pevovodjem dr. Julijem Savellijem.

socialno in kulturno delo v skupnosti. Mladino povezujeta SDO in SFZ s svojimi oddelki po krajevnih središčih. Za oskrbo pomoči potrebnih rojakov skrbi Vincencijeva konferenca. Počitniški dom dr. Rudolfa Hanželiča nudi našim ljudem oddih v Córdobskih gorah; skupno z ZS organizira vsako leto počitniško kolonijo za otroke. Za ostarele in prizadete rojake imamo dva doma: Zavetišče dr. Gregorija Rožmana v San Justu, zgrajeno na pobudo bivših borcev; slovenski lazaristi v Lanusu pa so zgradili Dom sv. Vincencija.

Predstavniki omenjenih Domov, šolskih tečajev, tednikov, revij ter ostalih naših organizacij smo prisotni danes z namenom, da vas, gospod nadškof, pozdravimo v svoji sredi.

Naj bo vaš obisk, prevzvišeni, počelo edinosti in vez ljubezni med

vsem slovenskim božjim ljudstvom kjerkoli v svetu, v domovini, za mejstvu in izseljenstvu. Naj nas utrdi v zvestobi Bogu in narodu.

Želimo, da bi se pri nas v Argentini dobro počutili. Prosimo Boga, da blagoslovi vaše bivanje med nami.

### Nadškofov odgovor

„Zahvalim se prav lepo za predstavitev vašega življenja v Argentini. Veliko sem že slišal in bral o vas, toda nekaj drugega je brati poročila, dobivati pisma ali pa se srečati z ljudmi. Zato sem si že dalj časa želel, da bi prišel sem na obisk. Da pa je to letos postalo mogoče, ima prav gotovo zasluge vaš direktor msgr. Anton Orehar, ki je bil moj novomašni pridigar v Senigaliji 6. januarja 1947. Potem pa sva se nekoliko razšla in

spet srečavala in takoj po posvečenju l. 1980 mi je pisal, naj bi se oglasil tudi pri rojakih v Argentini, in to je bila tudi moja želja in zato sem s toliko večjim veseljem prišel sem k vam. Da imate tako lepo razvito versko in kulturno življenje, to je gotovo poseben božji dar. Veliko našim rojakom, ki so se naselili v tujini, se kaj takega ni posrečilo. Gotovo je med vami veliko dobrih ljudi, ki so poprijeli za delo, da je nastalo to, kar je nastalo. Mj smo Bogu za to gotovo zelo hvaležni in upam, da bom v teh dneh mogel srečati čim več rojakov širom Argentine. O naši zgodovinski usodi, zakaj je Bog naložil našemu narodu te težke preizkušnje, da je toliko naših ljudi odšlo po svetu, poleg tega pa še vedno toliko ljudi pričuje po svetu za naš slovenski narod, odkrito rečeno, ne vemo. A kot ste rekli, je to tudi moje prepričanje, da ni to samo neka kruta usoda, za katero sploh ne najdemo smisla, ampak iz vere in zaupanja v božjo previdnost smo prepričani, da ima to v zgodovini slovenskega naroda, v zgodovini Cerkve svoj poseben namen. Čeprav vsega tega ne moremo zaenkrat še presoditi tako, da bi napravili dokončno statistiko, moremo reči, da smo res nekaj dali. In ravno vaša skupnost tu v Argentini je zame v tem oziru lep zgled. Da bo to velika in težka naloga za prihodnost, tega se zavedajo starši, tega se zaveda mlajši rod; Bog nam daj moči, da bi mogli to svoje zgodovinsko po-

slanstvo tudi v prihodnosti izpolniti po načrtih in potih božje previdnosti. Naj Bog vaše delo, dragi rojaki, obilno blagoslavlja. Gotovo se bom lahko z vami še podrobneje pogovoril, zato za nocoj samo prisrčna hvala za ta lepi sprejem in za dokaz prijateljstva. Po vseh teh težkih preizkušnjah, kjerkoli smo, vsak na svoj način, a vendar s skupnim prizadevanjem in s skupno željo pričujmo za troedinega Boga in za naš slovenski narod, ki je preživel v zgodovini težke preizkušnje pa tudi posebno božje varstvo, posebno Marijino varstvo. Da bi to nalogo mogli zares še bolj izpolniti, tega vam iz srca želim. Kolikor se bom mogel, se bom tu pri vas in v domovini zares prizadeval, da ostanemo med seboj prijatelji; pomagajmo si med seboj in imejmo veliko zaupanje za prihodnost. Prav lepa hvala!

Po navdušenem ploskanju nadpastirjevi besedi je nadškof šel od mize do mize, dr. Savelli pa mu je navzoče predstavljal. Nadškof je vsakemu segel v roko in se s slehernim prijateljsko pogovarjal. Mladi udeleženci so mu zapeli nekaj narodnih pesmi, ki so jim vsi navzoči pritegnili. Bil je „en lep večer“.

## **Srečanje z dušnimi pastirji**

V ponedeljek, 18. oktobra, je bilo ob 10 dopoldne v Slovenski hiši srečanje nadškofa s slovenskimi



Birmanska sv. maša v nedeljo 24. oktobra 1982 je privabila okrog 1500 rojakov v cerkev Marije Pomočnice v Ramos Mejia. Na sliki: sprevod narodnih noč, ministrantov in duhovnikov z birmovalcem, nadškofom šuštarjem, se prek parka bliža cerkvi, kjer je 135 slovenskih birmancev prejelo Svetega Duha, ki jim bo pomagal, da se bodo zavestno in samostojno odločali za življenje po veri in za sodelovanje v cerkveni skupnosti.

dušnimj pastirji. Delegat msgr. Orehar je nadškofu očrtal dušnopastirsko stanje in delovanje, nad-

škof se je pa nato pogovarjal z dušnimi pastirji o različnih dušnopastirskih vprašanjih.

## V Slovenskem domu v San Martinu

V ponedeljek, 18. oktobra, popoldne je nadškof v spremstvu msgr. Oreharja, ki je nadškofa spremljal ves čas njegovega bivanja v Argentini, in krajevnega dušnega pastirja dr. Jureta Rode-ta obiskal na njihovih domovih bolnike in ostarele, romarsko sve-tišče Lourdes v Santos Lugares,

kamor romamo Slovenci vsako leto v avgustu, in grobova duhovnikov Karla Škulja in dr. Ivana Ahčina na sanmartinskem pokopališču.

Ob 7 popoldne pa sta predsednik SD France Fajfar in zastopnik farnega odbora Tone Žagar nadškofa šuštarja s spremstvom pripeljala v Zavod presv. Srca Jezu-

sovega, ki stoji nasproti Slovenskega doma in v katerem imajo rojakj iz sanmartinskega okraja nedeljsko slovensko sv. mašo.

Rojaki, ki so se zbrali v izjemnem številu (kar se je odtelej ponavljalo v vseh slovenskih krajevnih središčih), so nadškofa pričakali na dvorišču zavoda. V imenu sanmartinskih rojakov sta nadškofa pozdravila mlada Viktor Leber in Metka Kahne. Nadškof se je za prijazni sprejem zahvalil, nato pa so se vsi napotili v zavodsko kapelo.

V vsakem verskem središču je nadškof somaševal z msgr. Oreharjem in krajevnim dušnim pastirjem. V začetku maše je dr. Rode na kratko omenil zgodovino slovenskega cerkvenega življenja, ki ga je začel duhovnj svétnik Karel Škulj. Pri maši je prepeval Slovenski pevski zbor, ki ga vodi pevovodja Vinko Klemenčič. Nad-

škof je v pridigi med drugim poudaril potrebo zvestobe do Boga in domovine, potrebo po tesni medsebojni povezanosti in medsebojnem pomaganju in priporočil globoko versko življenje in gojitev narodne zavesti v družini, šoli in vsem slovenskem javnem življenju.

Po sv. maši so vsi odšli v Slovenski dom. Dvorano je krasil napis: „Pozdravljeni, slovenski metropolit!“ in relief nadškofovega grba. Franc Zorec je gostu ponudil kruh, sol in vino. Pozdravni nastop, ki ga je povezoval Janez Petkovšek, je obsegal govor predsednika SD Franca Fajfarja, petje mladinskega okteta (Rok Fink), nastop učencev Rožmanove šole in nastop zbora (Klemenčič), nato pa se je nadškof zahvalil za lepo pozdravno prireditev, kj jo je zaključil skupni asado. Nadškof je obšel vse mize in vsakemu od navzočih domače segel v rokó.

## V Cankarjevem domu v Berazateguiju

V torek, 19. oktobra, je nadškof obiskal mesto La Plata, ki praznuje letos 100-letnico ustanovitve, si ogledal naravoslovni muzej in znamenito stolnico, na poti v Dom Ivana Cankarja v Berazateguiju pa se je ustavil tudi v župniji, ki jo vodi župnik Marko Mavrič. Udeležba berazateških rojakov je bila polnoštevilna. Nadškofa so pozdravili vsi trije Kržišnikovi otroci in predsednik Doma Janko

Štrbene. Dobrodošlico so zaigrali tudi mladi melodikarji, kj jih vodi Jože Omahna. Pri maši so bili poleg nadškofa in msgr. Oreharja še krajevni dušni pastir Jože Guštin in župnika France Urbanija ter Janez Cukjati. V pridigi je nadškof spodbujal k medsebojni ljubezni in pomoči, k vztrajnemu izpolnjevanju idealov, ki so vodili naša življenja doma in naše korarake v svet, in k izžarevanju



Občestveno obhajanje svete birme in z birmovalcem nadškofom iz Slovenije je bil velik praznik in nepozaben dan ne le za birmance in njihove družine, ampak tudi za slovensko versko skupnost v Buenos Airesu. Prostorna in okrašena cerkev Marije Pomočnice in park pred cerkvijo sta dala slavju primeren zunanji okvir.

krščanskega duha v okolju, v katerem smo vključeni, z izvrševanjem krščanske ljubezni.

Po maši se je nadškof po očetovsko pogovarjal s posameznimi družinami, ki so mu predstavile družinske člane. Prijetno razpoloženje se je potem nadaljevalo pri pogrnenih mizah. Nastanek in življenje Doma je orisal Jože Vidmar in se s hvaležnostjo spomnil še posebej prve učiteljice Anice Šemrov in prvega kateheta Stanke Škrbeta. Po igranju melodij in recitaciji Balantičeve pesnitve Sen o vrnitvi (Karina Škrbec) je srečanje zaključila

nadpastirjeva beseda zahvale in spodbude.

## Srečanje z duhovniki

V sredo dopoldne, 20. oktobra, se je zbralo k srečanju z nadškofom okrog 40 slovenskih duhovnikov, ki delujejo v buenosaireški okolici. Skoraj vsi so inkardinirani v ljubljanski nadškofiji. Po uvodnih besedah msgr. Oreharja je spregovoril nadškof o duhovniškem poslanstvu. Nato je stekel pogovor med nadškofom in duhovniki. V cerkvi Marije Poma-

gaj je nadškof somaševal z vsemi duhovniki in jim razvil misel mašnega evangeljskega odlomka. Še nikoli ni somaševalo v slovenski cerkvi toliko slovenskih du-

hovnikov, zato je bilo to maševanje za vse izjemno doživetje. Po maši je bilo za vse skupno kosilo in med njim spet priložnost za prijateljski pogovor.

## V Slomškovem domu v Ramos Mejiji

V popoldanskih urah v sredo je nadškof obiskal na njihovih domovih bolnike in tiste ostarele rojake v ramoškem okraju, ki se niso mogli udeležiti krajevnega srečanja s prvim slovenskim škofom, ki je prišel obiskat Slovence v Argentino. Vsi so bili ganjeni in hvaležni za nadškofovo pozornost zanje.

Ob sedmih zvečer je v Slomškovem domu pričakovalo nadškofa nad petsto rojakov ramoške skupnosti. V pozdrav so mu vsi zbrani zapeli „Zmagala si, Devica slavna!“ Pozdravno prireditev je napovedoval Marjan Loboda. Najprej je gosta pozdravil predsednik SD Matevž Potočnik, učenca Nancy Selan in Gabrijel Vrečar pa sta mu izročila slovenski šopek. V imenu mladine je nadškofa nagovoril Marjan Loboda ml., učenci Slomškove šole so zapeli Staršev sem slovenskih sin, Dobro jutro, fantje, vstajajte in Oj, zlati čas pod vodstvom prof. Olge Urbančič in ob spremljavi na orgle Cirila Lobode, učitelja Slomškove šole Alenka Smole in M. Loboda ml. sta recitirala pozdravno pesem dr. Tineta Debeljaka; dr. Debeljak je tudi napisal pesem, ki

so jo deklamirali otroci Slomškove šole od vrteca do 8. razreda; skupina deklet in fantov (Marjana Poznič, Vera Breznikar, Marija Kočar, Boris Štrfiček in Tinko ter Lojze Lavrič) je recitirala pesem G. Malija, vsa dvorana pa je poprijela mladinsko himno Slovenska smo mladina. Ves pozdravni nastop je potekel ubrano in prisrčno.

V novi dvorani, ki jo je okrasil s sodelavci Stane Snoj, se je nato začela sv. maša. Po nadškofovem pozdravu je dušni pastir Jože Škerbec pozdravil nadškofa v imenu ramoške verske skupnosti in na kratko povzel njen nastanek in življenje. Nadškof je nato blagoslovil novo dvorano z željo, naj bi blagoslov zajel vse domove ramoških Slovencev. Med mašo je nadškof govoril o Slomškovem geslu: Sveta vera bodi vam luč in materin jezik bodi vam ključ do zveličavne krščanske omike. Med sv. mašo je prepeval cerkveni zbor pod vodstvom organista Čamernika.

Po sveti maši je bila pogostitev za vse navzoče, za odrasle v gornji dvorani, za otroke v spodnji. Nadškof se je najprej kratko po-

mudil pri šolskih otrocih, ki so mu podarili za njegovo mamo argentinski pončo (ogrinjalo), nato pa vstopil v gornjo dvorano, kjer so ga sprejeli z narodno pesmijo. Janez Brula se mu je zahvalil za prihod, za blagoslovitev dvorane,

za sv. mašo in spodbudne besede ter mu izrekel napitnico. Nadškof je nato obšel vso dvorano in se s slehernim rokoval ter ostal med rojakj dolgo časa. Vladi Brula in France Šturm pa sta mu izročila pergament.

## Na Slovenski pristavi v Castelarju

V četrtek, 21. oktobra, je nadškof Šuštar s spremstvom v dopoldanskih urah obiskal največje argentinsko Marijino romarsko svetišče Luján, kamor romamo Slovenci vsako leto meseca maja. Za kosilo se je ustavil pri Markeževih v Merlu, kjer se je zbrala skupina mlajših izobražencev z njihovimi družinami. V pogovoru z njimi je ostal nadškof, dokler se ni napotil na Pristavo. Med potjo je obiskal faro v Ituzaingó-

ju, kjer župniku je prelat Franc Novak, in v Moronu faro, ki jo vodi Franc Himmelreich.

Srečanje na Pristavi se je začelo ob 19,30. Pri vratih so ga sprejeli pristavški župnik France Bergant, predsednik Društva SP Bojan Križ in tajnik SP France Pernišek, v veži je gosta pozdravila najstarejša Pristavčanka Oblakova mama, najmanjši Pristavčan Martinek Kopač pa mu je izročil slovenski šopek. Vsa šolska mladina in odrasli, vseh je bilo nad tristo, so čakali na gosta na dvorišču in ga navdušeno sprejeli. Pozdravne besede je izrekel predsednik SP Bojan Križ.

Škofovski grb nadškofa Šuštarja  
z njegovim geslom:  
Požjo voljo spolnjevati.

Po ogledu pristavskih prostorov se je začela sv. maša. Z nadškofom so somaševali msgr. Orehar, Bergant, Lamovšek in Himmelreich. V začetku maše je spregovoril dušni pastir castelarskih rojakov Bergant, nadškof Šuštar je v pridigi govoril o nedoumljivih načrtih božje Previdnosti in o nalogah zdomskih Slovencev, pel pa je med mašo pristavski zbor pod vodstvom dr. Julija Savellija.



Po maši je bila pozdravna akademija, ki sta jo pripravila režiser Miha Gaser in pevovodkinja Anka Savelli-Gaser. Recitacija mladih in petje zbora je bilo podano v dognani obliki in je seglo v srce navzočih.

Po kuturnem programu so se vsi napotili v okusno okrašen gostinski prostor. Pred vstopom v salon je Bojan Križ po stari slo-

vanski navadi ponudil visokemu gostu kruha in soli. V imenu Slovenske pristave je dr. Savelli izročil nadškofu v spominsko darilo Debeljakov prevod Martina Fierra, najznačilnejšega argentinskega literarnega dela. Med zakusko je nadškof obšel vse mize, vsem segel v roko in se dobri dve uri z vsemi prijateljsko pogovarjal.

## Obisk Slovenske vasi

Petek, 22. oktobra, je nadškof posvetil obisku Slovenske vasi. Najprej je obiskal slovenske lazarište, njihovo župnišče, lepo cerkev Marije Kraljice, Baragovo misijonišče, tiskarno Baraga, Dom sv. Vincencija za ostarele in onemogle rojake, atenej in župnijsko argentinsko osnovno in srednjo šolo. Učenci in dijaki so ga pričakali v šolski dvorani in ga spoštljivo pozdravili. Nadškof je poudaril važnost, da imajo lahko verouk v šolah.

Slovenska vas je bila okrašena s slovenskimi in argentinskimi zastavami. Nadškof je obiskal nekaj družin, se peljal do cerkve sv. Jožefa Pompejskega, kjer je pokopan msgr. Janez Hladnik, ustanovitelj Slovenske vasi, ter obiskal šolske sestre, ki imajo blizu cerkve osnovno in srednjo šolo.

Ob pol osmih zvečer je bila cerkev Marije Kraljice nabito polna ljudi. Nadškofa je pozdravil župnik Janez Petek CM v imenu far-

nega občestva. Med sv. mašo, pri kateri je bilo mogočno ljudsko petje, je nadškof podčrtal važnost, da imamo organizirano slovensko dušno pastirstvo.

Po maši so se vsi vaščani zbrali v Hladnikovem domu. Nadškofa je najprej pozdravil predsednik HD prof. Franci Sušnik, v pozdravni akademiji pa so nastopili dekliški zbor Zarja in učenci Baragove šole (Zdenka Jan), cerkveni zbor (Ivan Melé) in folklorna skupina (Bogo Rozina). Po zahvalni besedi je nadškof obiskal rojake za mizami ob prigrizku ter pred odhodom blagoslovil Slovensko vas, vse njene prebivalce in njihovo delo.

Prof. Sušnik je v nagovoru med drugim dejal: „Vemo, da je naša povezanost z vsem slovenskim narodom trdna in da je naša vključenost v argentinsko družbo ne sme omajati. Zavedamo se posebne vloge, ki nam pripada, ker ži-



vimo v svobodnem okolju, kjer nam pravice do vsestranskega delovanja niso omejene. — Ta naša povezanost je s tem vašim obiskom, gospod nadškof, dobila nov

zagon. Tudi zato je vaš prihod za nas praznik in obenem dokaz, da se duhovna povezava nikoli ni pretrgala. Tudi v bodoče naj se te vezi ne zrahljajo.“

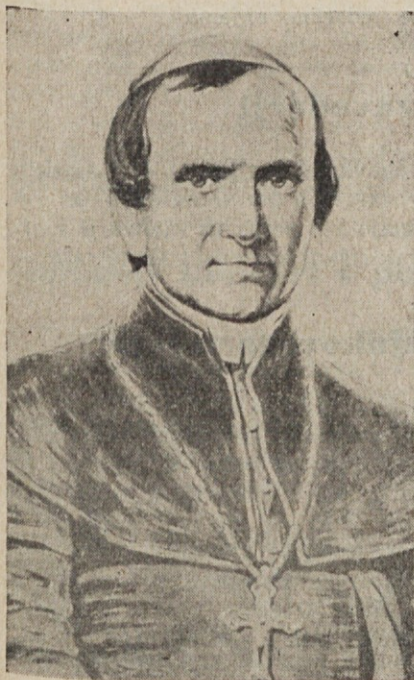
## „S Slomškom od jutra do večera“

Okrog 400 slovenskih otrok, učencev sobotnih ljudskošolskih šol, se je v soboto, 23. oktobra, ob 9 zbralo v Slovenski hiši skupaj s svojimi učiteljicami, učitelji in kateheti, da bi se srečali z nadškofom. Nadškofa so pričakali na dvorišču Slovenske hiše. Ko je dragi gost vstopil, so ga s pesmijo

pozdravili vsi zbrani, 3 Godčevi otroci, Štefan, Nevenka in Veronika, pa so ga oblečeni v belokranjske narodne noše pozdravili še z besedo in šopkom rdečih nageljnov, rožmarina in roženkravta.

V cerkvi Marije Pomagaj je nadškof za otroke maševal, obdan od msgr. Oreharja, dr. Starca, Škerbca in Škulja. Uvodne besede v začetku maše je spregovoril dr. Starc. Berilo je prebral šolski referent ZS France Vitrih. Nadškofov nagovor med mašo obavljamo v Božjih stezicah.

Véliká dvorana je bila okrašena z veliko Slomškovo sliko in z napisom: S Slomškom od jutra do večera ter z vélikim grbom nadškofa Šuštarja in prav tako vélikim znakom obiska nadškofa Šuštarja v Argentini (Stane Snoj). Otroci so v dvorani nadškofu ob vstopu v dvorano zapeli „Staršev sem slovenskih sin“. Ko je nadškof zasedel svoje častno mesto, obdan od msgr. Oreharja in arh. Vombergarja, je nadškofa v imenu učiteljstva, ki je prišlo še iz matične domovine, pozdravila učiteljica Mija Markež, voditeljica



Prešernove šole na Pristavi, kot predstavnica mladega rodu učiteljic Marta Rozina, učiteljica Baragove šole iz Slovenske vasi, v imenu najmlajših učencev slovenskih šol pa Andrej Hrovat iz Slomškove šole.

Vso prireditev je režiral Frido Beznik. Prireditev je bila sestavljena iz Slomškovih pesmi in besedil v vezani in nevezani besedi. Dobro jutro, fantje — so zapeli vsi otroci. Hvalen bodi, Jezus Kristus, je deklamirala Jurčičeva šola. Z Veselo šolo so nastopili učenci Jegličeve šole. Oj, zlati čas — je bila točka Rožmanove šole. Pod soncem take stvarce ni — nastop najmlajših. Spoznanje Boga — Balantičeva šola. Belizar —

Prešernova šola. Pregovori — Baragova šola. Najboljše sladko vince — petje vseh otrok. Dva potepena šolarja — Slomškova šola. Leni potepuhi — petje Baragove šole. Tri najžlahtnejše dišave — Rožmanova šola. Preljubo veselje — petje Baragove šole, Glas v gozdu — Balantičeva šola. Slomškov izrek o materinem jeziku — vsi otroci. Svetlo sonce se je skrilo — petje vseh otrok.

Po himni Slovenija v svetu je spet ganjeno in s priznanjem spregovoril nadškof. Njegove besede so objavljene v Božjih stezi-  
cah. Ko je nadškof razdelil otrokom podobice in začel odhajati, so ga otroci spontano obsuli in ga pristrčno objemali.

## Med bivšimi zavodarji

Po srečanju z ljudskošolskimi otroki je nadškof sprejel skupino nekdanjih zavodarjev Rožmanovega zavoda v Adrogué in se z njimi

pogovarjal o njihovih življenjskih vprašanjih ter o nalogah, ki jih imajo kot nekdanji zavodarji v organizirani slovenski skupnosti.

## Med srednješolci Bajukovega tečaja

V soboto, 23. oktobra, ob 4. popoldne so se vsi dijaki Srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka zbrali skupaj s svojimi profesorji na dvorišču Slovenske hiše. Ko se je približal nadškof v spremstvu msgr. Oreharja, je iz 200 grl zadonela mladinska himna „Slovenska smo mladina“. V imenu Bajukovega tečaja je nadškofa

z globokimi in občutenimi besedami pozdravil ravnatelj tečaja profesor Tomaž Debevec. Nadškof se je njemu, profesorjem in študentom zahvalil za lepi sprejem z besedami, ki jih objavljamo pod zaglavjem Za mladino.

Msgr. Orehar je nato v konferenčni sobi visokemu gostu predstavil člane profesorskega zbora,

nadškof pa je v konferenčno knjigo zapisal spominske besede, potem pa v spremstvu ravnatelja Debevca obiskal vse razrede. Toplo je vsem priporočal slovensko branje.

Ob sedmih zvečer je v cerkvi

Marije Pomagaj za dijake opravil evharistično daritev, med katero je govoril o poslušanju in uresničevanju božjega klica.

Pridiga je objavljena pod zaglavjem za mladino.

## **Med nekdanjimi gojenci šentviškega zavoda**

Po srečanju s srednješolci in pred večerno mašo je nadškof sprejel skupino nekdanjih zavodarjev, gojencev zavoda sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano, ki ga je ustanovil škof Jeglič, ga med vojno prekinil nemški okupator in po vojni dokončno ukinil slovenski komunistični režim. V tem zavodu je bil ves čas svojega gimnazijskega šolanja tudi sedanjí nadškof. Tudi v Buenos Airesu živi nekaj teh nekdanjih zavodarjev, ki se imenujejo po Debeljakovi himni Jegličevci.

Nadškofa je najprej pozdravil njegov sošolec Franc Pleško, nato v imenu starejših zavodarjev dr. Tine Debeljak in kot zastopnik najmlajših Milan Magister. Srečanja so se udeležili tudi Franček Breznikar, Avgust Clemente, Marjan in Zdenko Hribar, Janez Jereb, Vinko Klemenčič, Jože Markež, Maks Nose, Franc Pergar, Jože Peternel, Pavle Rant, Tone Skubic, Franc Sodja in dr. Alojzij Starc. Notar Josip Lesar je nadškofu poklonil Skubičevo Zgodovino Ribnice.

## **Gallusov koncert v pozdrav nadškofu Šuštarju**

V soboto, 23. oktobra, ob 20,30 je v veliki dvorani Slovenske hiše pevski zbor Gallus priredil slavnostni koncert v pozdrav nadškofu in metropolitu dr. Alojziju Šuštarju ob njegovem obisku zdomske Slovenije v Argentini. Dvorana je bila zasedena z občinstvom do zadnjega kotička. Prvi del programa je zajel Premrlovo Pozdrav vladiki (na besedilo Gregorja Malija), Tomčevo Himno

Jegličevcev (na besedilo dr. Tine-ta Debeljaka) in kot osrednjo točko celotnega programa Premrlovo oratorijsko kantato Sveti Jožef (na besedilo Silvina Sardenka). Dr. Savelli je skladbo nekoliko skrajšal in priredil za mešani in moški zbor, soliste, recitatorja in orgle. Kot solisti so peli sopranistki Anica Rode in Vera Šušteršič ter baritonist Jože Malovrh. Napovedovalec je bil Marko Ga-

ser, poročevalec Pavči Maček-Eiletz, pri orglah pa je spremljala Anka Savelli-Gaser. Po kratkem premoru se je začel II. del programa, ki je obsegal naslednje skladbe: J. Petelin-Gallus: Ascendit Deus, S. Mihelič: Tam v dolu, L. Kramolc: Kmetovski ovčar (solo tenor Matjaž Maček), V. Mirk: V Tamar, M. Tomc: Slovenija v svetu (solo alt Milena Jerebič-Ahčin), E. Adamič: Zdravica, J. Flajšman: Triglav. Zbor Gallus in njegov dirigent dr. Julij Savelli so za dognano izvajanje želi dolgotrajen aplavz. Sam nadškof

je stopil na oder in čestital dirigentu in zboru in potem segel v roke vsem članom zbora. Bil je prelep večer slovenske cerkvene in narodne pesmi.

## KRST 8. ŽAKLJEVEGA OTROKA

V nedeljo, 24. oktobra, je nadškof maševal ob pol desetih v cerkvi Marije Pomagaj in med mašo krstil Pavla Oktavija Žaklja, sina inž. Jožeta Žaklja in Jožejke Debeljak, ki so za nadškofov obisk, birmo in krst prišli iz 1.100 km oddaljenega Tucumana.

## Sveta birma v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejía

Med osrednja opravila nadškofovega obiska je bila birmanska slovesnost. Pripravljalni odbor je za to slavnost izbral cerkev Marije Pomočnice v Ramos Mejía, kjer je novi župnik salezijanec Tone Rant. Tone Oblak in Stane Snajsta cerkev in park primerno okrasila. Pred cerkvijo sta postavila tudi pravi mlaj z napisom: Bog z vami, duhovni oče slovenskega božjega ljudstva!

Zavoljo župnijskih pastoralnih obveznosti je bila sveta birma že zgodaj popoldne. Ob 14,30 so se začeli zbirati birmanci in botri ter sorodniki in prav tako številni drugi rojaki. Računajo, da se je zbralo nad 1.500 rojakov, veliko je bilo tudi narodnih noš. Ob treh se je začel premikati iz zavoda

prek parka v cerkev sprevod z narodnimi nošami, ministranti, duhovniki in birmovalcem, nadškofom šuštarjem.

Med birmansko sv. mašo je prepeval Gallus. Za vstop Pogačarjev „Ecce sacerdos magnus“, nato stalne dele Schubertove maše v g-duru, Foersterjev „Pridi, Sveti Duh“, Očenaš Rimskega-Korsakova in za sklep Alelujo iz Haendlovega Mesija. Nadškofovo pridigo med birmansko mašo bomo objavili v eni naslednjih številk naše revije. Po bogoslužju božje besede in obnovi krstnih obljub ter posebni molitvi na čast Sv. Duhu se je začel birmanski obred. Birmanci so se s svojimi botri bližali prezbiteriju po srednji ladji cerkve. Vseh birmancev je bilo 135.



30. mladinski dan v nedeljo, 31. oktobra 1982, je bil letos v San Justu. Sv. maša v stolnici, prireditve v Našem domu. Na sliki: nadškof Šuštar s skupino deklet in fantov, z režiserjem Fridom Breznikom in scenografom Ivanom Bukovcem po scenski izvedbi Župančičeve pesnitve Dume. Domiselna zasnova odrske predstavitve in nazorno ter doživeto predvajanje pesnitve o lepotah slovenske zemlje, o razmišljanju o rodni domovini in ljubezni do nje, o velikem svetu z vabljivim napredkom ter drami izseljevanja iz domovine sta prevzela in ganila številno poslušalstvo in samega nadškofa, da mu je pretrgalo besedo priznanja in zahvale.

Celoten obred je potekel slovesno in lepo, da bodo vsi birmanci ohranili na birmo kar najlepši spomin. V spomin so tudi prejeli podobico z molitvijo:

„Bog, naš Oče! Po Jezusu si nam razodel, kako rad imaš vse ljudi. Varuj nas, naše starše in naše družine, da ti bomo ostali zvesti vse življenje. Utruj nas v veri in ljubezni. Daj nam svojega

Svetega Duha, da bomo pogumni in zvesti pričevalci tvojega evangelija. Obudi v naših družinah nove duhovniške in redovniške poklice. — Marija, pomočnica kristjanov, prosi za nas!“

Po birmanski sv. maši se je nadškof še dolgo pomudil med birmanci in njihovimi družinami v parku pred cerkvijo, se z njimi fotografiral in pogovarjal.

## Obisk Slovenskega doma v Carapachayu

V ponedeljek, 25. oktobra, je nadškof v dopoldanskih urah najprej maševal v karmeličanskem samostanu, v katerem sta dve Slovenki: s. Mirjam Tomažin in s. Marija Vera Prijatelj, obiskal obolelega jezuitskega patra Ivana Casermana, ki je bil prišel iz daljne Resistence, da bi se sešel z nadškofom, pa je tu nenadno obolel, pozdravil buenosaireškega nadškofa Juana Carlosa Aramburuja in si nekoliko ogledal mesto. Po kosilu je še obiskal nekatere bolnike, ob osmih zvečer pa obiskal Slovenski dom v Carapachayu.

Na dvorišču SD se je zbralo izredno veliko rojakov iz Carapachaya in okolice. Ob vstopu so pozdravili dragega gosta predsednik SD Edi Škulj, v imenu mladine pa v narodnih nošah Ani Klemen in Karli Selan.

V polni dvorani so somaševali z nadškofom msgr. Orehar, krajevni dušni pastir Matija Borštnar, dr. Jure Rode, Albin Avguštin in dr. Edo Škulj. Kratek povzetek zgodovine carapachajske skupnosti je v začetku maše podal župnik Borštnar. Pri pridigi je nadškof poudarjal potrebnost zvestobe krščanski veri in slovenstvu ter medsebojne ljubezni. — Med mašo je bilo ljudsko petje.

Po maši je predsednik Škulj v zgornji sobi na častni seji odbora gostu predstavil odbornike in mu razložil delovanje Doma. Nato se

je v dvorani začela pozdravna akademija, ki jo je vodil podpredsednik Jože Markež. Po pozdravu učenke Mirjam Amon so nastopili vsi učenci Jurčičeve šole s priložnostno deklamacijo in s petjem narodnih pesmi. Mladi pa so podali dve točki: Od Slovenije do pampe, ob spremljavi kitare pa recitirali odlomka iz Cankarja in Martina Fierra. Za nastop jih je pripravil Tine Kovačič. Predsednik Škulj se je nadškofu zahvalil za obisk, nadškof pa je znova spregovoril nekaj lepih spodbudnih besed, nakar so vsi navzoči zapeli: „Kje so tiste stezice“.

Pogostitev za vse je bila na igrišču, kjer je nadškof šel od mi-



ze do mize in se z vsemi rokoval in pogovarjal. Pred slovesom pro-

ti polnoči je mladina zapela nekaj pesmi.

## Obisk rojakov v Bariločah

V torek, 26. oktobra, zjutraj je nadškof s spremljevalcema msgr. Oreharjem in dr. Škuljem odpotoval v 1800 km oddaljene Bariloče. Na letališču je nadškofa pozdravila številna skupina rojakov, med njimi mladina v narodnih nošah. Izredno številna udeležba rojakov je bila tudi pri nadškofovih mašah v torek in sredo zvečer. Nadškof je tudi krstil dva otroka: Jožeta Škulja in Mihaelo Jerman ter birmal dvanaest birmancev.

Pozdravno prireditev v Planinskem stanu so bariloški Slovenci priredili nadškofu v sredo zvečer. Rojaki so napolnili stan do zadnjega kotička. Nadškofa je pozdravil dr. Vojko Arko, nato je spregovoril nadškof. Veseli ga, da so tudi Slovenci pomagali obliko-

vati to prijazno mestece pod gorami sredi čudovite naravne lepote. Pri tem so ostali dobri Slovenci in dobri kristjani in ponesli slovensko ime in krščansko misel v široki svet. Izrazil je željo, da bi otroci nadaljevali dediščino svojih staršev kljub oddaljenosti od Buenos Airesa in od matične domovine. Predsednik Slovenskega planinskega društva Dinko Bertonec je nadškofu podaril v spomin izrezljan krožnik, delo slovenskih umetnikov, ki dobro prikazuje slovenski križ na Cerro Capilla. Za pogostitev vseh so poskrbele gospe.

Kolikor je bilo na razpolago časa, so bariloški rojaki razkazali gostu najlepše naravne točke bariloške okolice.

## Obisk rojakov v Mendози

Iz Bariloč se je nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar s spremljevalcema napotil z letalom v Mendoza. V četrtek, 28. oktobra, popoldne se je na mendoškem letališču El Plumerillo zbralo lepo število odraslih in mladih, nekateri tudi v narodnih nošah. Uprava letališča je dala na razpolago salon za visoke potnike. Zastopni-

ki mendoških rojakov so šli pozdravit gosta k letalu, drugi so ga trenutek zatem pozdravili v salonu z vsem spoštovanjem pa tudi s prisrčnostjo in navdušenjem. Tudi tukaj je nadškof s svojo ljubeznivostjo rojake na mah osvojil. K sprejemu so prišli tudi rojaki iz sosednje sanluiske province s svojimi slovenskimi dušni-

mi pastirji.

Nadžkof se je odpeljal z duhovniki z župnijo Godoy Cruz, kjer je za župnika Ivan Tomažič. Nadškof je nato imel avdienco v mendoški nadškofiji, kjer ga je nadškof Cándido Rubiolo sprejel z vso naklonjenostjo. Pripeljal se je kasneje z njim tudi k slovesnemu sprejemu v novem Domu in k skupni večerji.

Dom je bil slavnostno okrašen. Nadškofov vstop so pozdravili zbrani rojaki z navdušenim ploskanjem. Zbor je zapel „Zadoni nam, zadoni“, dušni pastir Jože Horn je spregovoril pozdravne besede, prav tako predsednik Društva Slovencev v Mendozi Stane Grebenc, trije otroci: Cecilija Bajuk, Lavra Bajda in Marcel Bajda, so z besedo in slovenskim šopkom pozdravili dragega gosta, šolski otroci so zapeli dve pesmi, nato pa je nastopil Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Božidarja Bajuka: Opomin k petju (Sattner) Studenčku (Sattner), Pozdrav Gorenjski (Bajuk, nar.), Orglar (Ipavec). Nadškofa je pozdravil tudi mendoški škof Rubiolo. Nato pa je spregovoril nadškof Šuštar in se vsem lepo zahvalil za sprejem, pozdravne besede in nastope, ter spodbujal k zvestobi Bogu, Cerkvi in slovenskemu narodu.

Med večerjo, h kateri so zbrani posedli v dvorani in sprednjem salonu, je nadškof šel med zbrane rojake od mize do mize. Peter Bajda st. mu je izročil majhen sodček s škofovim grbom na pred-

nji strani, prof. Bajuk pa kaseto z narodnimi pesmimi v priredbi ravn. Bajuka in v izvedbi zboru.

V petek, 29. oktobra, je 80 rojakov v dveh avtomobilih spremljalo nadškofa do gorskega pokopališča v Puente del Inca, 3000 m visoko v Andih, kjer je tudi grob Kastelica, prvega slovenskega dušnega pastirja v Argentini, ki se je smrtno ponesrečil na Aconcagui. K vznožju groba so položili spominsko ploščo in opravili molitve za rajnega. Med vračanjem je bila v Uspallati sv. maša, pri kateri so somaševali tudi duhovniki iz sanuiške škofije: Lojze Zupančič, Janez Ogrin, Franc Novak in Tone Škulj. Nato je bil asado.

V soboto dopoldne je nadškof obiskal nekatere obolele ali onemogle rojake na njihovih domovih in pa vinarno Bodega Arizu.

Ob petih popoldne so se spet vsi zbrali v novem Našem domu. Nadškof je najprej blagoslovil novi dom, nato pa je bila slovesna somaševana evharistična daritev, med katero je nadškof podelil zakrament sv. birme 23 birmancem. Med mašo je prejelo prvo obhajilo pet prvoobhajancev. Zbor je pel Troštovo Deveto mašo v a-duru. Po sv. maši je nadškof še blagoslovil križe za šolske prostore in novo podobo Marije Pomagaj za novo kapelo.

Po slovesu je veliko rojakov spremljalo nadškofa na letališče z globoko hvaležnostjo v srečo za bogata doživetja ob nadpastirjevem obisku.



## 30. mladinski dan

V sklopu prireditev ob obisku nadškofa Šuštarja je bil tudi 30. mladinski dan Slovenske dekliške organizacije in fantovske zveze,

ki ju vodita zvezna odbora s predsednico Vero Breznikar in predsednikom Henrikom Kuncem ter asistentom dr. Alojzijem Starcem.

Letos je bil skupni mladinski dan v Našem domu v San Justu v nedeljo 31. oktobra. „Naš dom“ je bil okrašen s slovenskimi in argentinskimi zastavami. Na dvoriščni steni sta bila velika grba: nadškofov, drugi pa z napisom o nadškofovem obisku. Na vidnem mestu je bilo tudi geslo letošnjega mladinskega dneva, naročilo škofa Slomška: Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ..

Tudi stolnica, v kateri je bila ob 12. uri slovesna maša za mladino in odrasle, je bila okrašena z venci in napisi. Za okras in napise so poskrbeli Tone Oblak, Stane Snoj, Božo Urbančič ter drugi sodelavci.

Nadškofa je pred stolnico pozdravila predsednica SDO Vera Breznikar. S slovenskim metropolitom so somaševali msgr. Orehar, Alojzij Starc, Franc Bergant, Edo Škulj in Janez Grilc. Na koro je sveže in ubrano pel mladinski zbor iz San Justa pod vodstvom Andreja Selana.

Po sv. maši je bilo v Našem domu skupno koslo. Udeležilo se ga je veliko mladine in tudi odraslih. Ob koncu kosila je nadškof obšel omizja, se pogovarjal z mladimi, nato pa šel obiskat nekatere bolnike.

Popoldanski program je imel



dva dela: v dvorani in na dvorišču. V dvorani je bila po navdušenem pozdravu nadpastirja, petju mladinske himne in pozdravni besedi predsednika SFZ Henrika Kunca odrska izvedba Župančičeve pesnitve „Duma“. Izvajali so jo v režiji Frida Beznika naslednja dekleta in fantje: Martina Andrejak, Vera Breznikar, Pavlinka Dobovšek, Veronika Fink, Kristina Jereb, Lučka Jereb, Francka Klanjšček, Kristina Kremžar, Lučka Kremžar, Alenka Magister, Nevenka Magister, Klavdija Malovrh, Polonca Pintar, Alenka Smole, Helena Urbančič, Gregor Batagelj, Marko Breznikar, Luka Debevec, Marko Jerman. Jože Korošec, Marjan Loboda, Jože Oberžan, Andrej Osterc, Franci Papež, Tone Podržaj in Tinko Selan. Sceno je izdelal Ivan Bukovec, folklorno rajanje je učila Tinka Urbančič, na piščali pa sta igrali Anica Arnšek in Mirjam Klemenc. Delo je bilo izvirno zamišljeno, dobro naštudirano in dognano izvajano. Po „Dumi“ sta zvezna predsednika mla-

dinskih organizacij podarila nadškofu v imenu mladine podobo lujanske Marije, nadškof pa se je, vidno ganjen, iz srca zahvalil z besedo priznanja in spodbude.

Na dvorišču so se potem zvrstili folklorni nastopi mladinskih skupin iz Carapachaya, Castelarja, Ramos Mejje, San Justa, San Martina in Slovenske vasi.

30. mladinski dan bo ostal v spominu kot eden najlepših in sicer zaradi programa in zlasti zaradi prisotnosti najvišjega predstavnika slovenske Cerkve.

## S SKAS-om

V ponedeljek, 1. novembra, dopoldne je šel nadškof kropit pok. prof. Vinka Logarja v Ituzaingó, nato pa na dom arh. Marjana Eiletza, predsednika Slovenskega katoliškega starešinstva, kjer so se zbrali odborniki SKAS-a. Nadškof je ostal v pogovoru z njimi vse dotlej, dokler ni moral pohiteti na srečanje s primorskimi rojaki v Villa Devoto.

## **Srečanje s primorskimi rojaki v cerkvi Sv. Rafaela**

Primorski rojaki, večina od njih se je vselila v Argentino po 1. svetovni vojni, imajo slovensko sveto mašo vsako prvo nedeljo v mesecu ob petih popoldne. Poleg tega pa še na božič in na veliko noč. Cerkev sv. Rafaela je v mestni četrti Devoto, kjer so se

ob prihodu v deželo množično naseljevali. Z leti so se seveda razkropili po vseh predelih Buenos Airesa. Isto velja za Paternal. Vendar je ostal Devoto simbolično zbirališče za primorske rojake, kamor prihajajo od vseh strani velimesta. Njim se je pridružilo tu-

di veliko rojakov iz vse Primorske, ki so prišli v Argentino po drugi svetovni vojni.

Srečanje nadškofa s primorskimi rojaki je bilo v ponedeljek, 1. novembra, ob petih popoldne. Nadškofa je pred sv. mašo pozdravila Ester Smrdel v narodni noši v imenu vseh primorskih rojakov. Po nadškofovem mašnem pozdravu je dušni pastir Škerbec na kratko razložil življenje verske skupnosti, ki se mesečno zbira v tej cerkvi. Udeleženci so pretežno starejši rojaki. Verno kopijo svetogorske Marije, delo akad. slikarja Doreta, so nam po posredovanju prelata Andreja Simčiča darovali frančiškani s Sveté gore pri Gorici. Somaševala sta tudi msgr. Orehar in Janez Grile iz Venezuele, za diakona pa je bil salezijanski diakon Jože Repovž, ki redno pomaga pri tej verski skupnosti in ki je bil za diakona pri glavnih nadškofovih mašah. Nadškof je sporočil pozdrave koprškega škofa Jenka in drugih rojakov, poudaril važnost češčenja Matere božje, potrebo medsebojnega prijateljstva in pripravljenosti pomagati drug drugemu, zvestobo Bogu, molitev, udeležbo pri maši in prejemanje zakramentov. Med mašo je pel zbor „Svetogorski zvon“ pod vodstvom organista Štefana Drenška, mašo je napovedoval Tone Bidovec, mašni berili pa sta brali Draga Kovač

in Mari Kržič. Rojakov je bilo izredno veliko, veliko jih je šlo tudi k sv. obhajilu.

Po maši je bilo družabno srečanje v farni dvorani. Gospe so okusno pripravile mize in jih bogato obložile. Pevski zbor je s solistko altistinjo Anito Lakner zapel Marijino pesem „Pojoč se oglasimo“, učenki Adrijana in Alenka Možina sta nadškofu izročili slovenski šopek in pončo, tradicionalno argentinsko ogrinjalo. V imenu navzočih se je nadškofu zahvalila za obisk, mašo in prijatejske besede Dragica Mizerit, zbor pa je zapel napitnico. Nadškof je šel od mize do mize, se z vsemi rokoval in kratko pogovarjal ter obljubil, da bo ponesel pozdrave sorojakom na Primorsko in koprskemu škofu Jenku.

## PREDAVANJE PRI SLOVENSKI KULTURNI AKCIJI

Zvečer ob osmih je imel nadškof predavanje v veliki dvorani Slovenske hiše o odnosu vere in kulture v izseljenstvu. Predavanje je organizirala SKA. Uvodne besede sta spregovorila predsednik SKA Ladislav Lenček in predsednik SKAS arh. Eiletz. Predavanje je privabilo veliko poslušalcev. Nadškof je ostal nato v pogovoru s člani SKA tudi še med večerjo.



## **Obisk Zavetišča dr. Gregorija Rožmana in slovenskih podjetij**

V torek, 2. novembra, dopoldne je nadškof Šuštar obiskal moronskega škofa Laguno, v čigar škofiji živi veliko Slovencev in deluje tudi nekaj slovenskih duhovnikov.

Nato je obiskal Zavetišče škofa dr. Gregorija Rožmana v San Justu. Tam ga je pozdravil predsednik odbora, ki upravlja zavetišče, Matevž Potočnik in mu razkazal prostore, ter razložil delovanje ustanove, v kateri je našlo dom in oskrbo že doslej več ostarelih in osamljenih rojakov. Trenutno jih je 12, ko pa bo zavetišče dozidano,

jih bo lahko sprejelo še enkrat toliko. Nadškof je imel v zavetišču sv. mašo in lep nagovor. Po maši je ostal tam tudi na skupnem kosilu, ki se ga je udeležilo več so-delavcev ustanove.

Popoldne je obiskal argentinski fari, ki jih vodita slovenska duhovnika Janez Langus in Matija Boršnar, in pa slovenska podjetja Hermana Zupana, bratov Oblak ter „Standmetal“. Prav tako je obiskal na njihovih domovih nekatere bolnike in ostarele rojake.

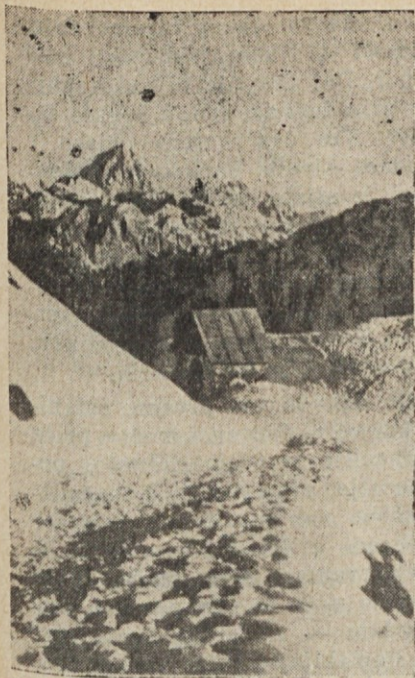
### **Srečanje s sanjuškimi rojaki**

Zadnji večer nadškofovega bivanja v Buenos Airesu je bil posvečen srečanju rojakov iz San Justa, kjer je naseljenih največje število Slovencev.

Srečanje se je začelo z evharestično daritvijo v stolnici, kjer je vsako nedeljo ob 8 zjutraj slovenska sv. maša. Pročelje so krasile slovenska, argentinska ter papeška zastava in napis: Pozdravljeni, naš nadškof! Pred vstopom v cerkev je nadškofa pozdravila učenka Balantičeve šole Marta Selan. Prostorno cerkev so rojaki povsem napolnili. Z metropolitom so somaševali msgr. Orehar, sanjuški dušni pastir dr. Alojzij Starc, dr. Franc Gnidovec, dr. Filip Žakelj in Janez Grile. V začetku maše je

dr. Starc na kratko povzel zgodovino slovenske sanjuške verske skupnosti. Med mašo je pel mladinski zbor pod vodstvom Andreja Selana.

Kulturni in družabni program je bil po maši v Našem domu. V okrašeni dvorani je bilo nad 500 udeležencev ob pogrnenih mizah. Med povabljenj so bili tudi novi sanjuški škof Rodolfo Bufano, njegov upokojeni prednik škof Juan Carlos Carreras in sanjuški župnik ter generalni vikar mons. José Francisco Marcón. Najprej so vsi navzoči zapeli Slovenijo v svetu, nato je predsednik ND Stane Mustar zgoščeno podal zgodovino in delo Doma, zatem pa se je razvil kratek program: nastop mladine-



Vasle zapel Ko so fantje proti vasi šli in Kje so tiste stezice. Pred imponantno sceno slovenske pokrajine Toneta Oblaka so nastopajoči v koreografsko-folklorni obliki predstavili dan na slovenski vasi — v letih pred vojno.

Nadškof je nato blagoslovil novi oder dvorane in izrazil željo, da bi vedno služil le za vredne prireditve. Ker je bilo to zadnje srečanje rojakov z njim, je spregovoril tudi poslovilne besede. Šola, mladina in odbor ND so predragemu gostu izročili spominska darila. V imenu argentinske vlade je izročil nadškofu Šuštarju posebno darilo mons. Marcón z besedami: V imenu državnega tajništva in vlade vam izročam to darilo v znak priznanja za velik in važen doprinos slovenskih naseljencev Argentini. Res, ponosni smo na slovensko skupnost. Nadškof se je v italijanščini zahvalil za visoko priznanje in za naklonjnost, ki jo uživajo Slovenci v Argentini. Med vzkliki in ploskanjem se je nato nadškof poslovil od vseh, saj je bila ura že zelo pozna.

skega zhora in kvarteta Markovič ter recitacije učencev Balantičeve šole. Med večerjo je nadškof obšel mize in se rokoval z rojaki.

Ob koncu večerje je basist Janez

## Slovo od nadškofa

Tehtne in ganljive besede v slovo je nadškof napisal v verski tedenski list Oznanilo, ki jih ponatiskujemo v ponovno branje, saj so nam lahko nekak program v verskem pogledu.

Poslovilne besede nadškofa  
v listu „Oznanilo“

Tako pristrčno ste me sprejeli ob mojem prihodu v Argentino, toliko lepih srečanj, slovesnosti in prireditev sem doživel med vami, tako živa je bila slovenska beseda, pesem in molitev, tako prijateljski naši čeprav kratki osebni stiki in pogovori, da mi je slovo

od vas zares težko. Med vami sem našel del žive, verne, zdrave in narodno zavedne domovine in z veseljem in ponosom bom o tem pripovedoval doma. Pripovedoval bom o vaši zvestobi Bogu, veri in narodu, o vaši povezanosti s Cerkvijo in med seboj, o vašem zanimanju za življenje in razvoj v domovini, o vaših uspehih, težavah, upih in načrtih. In sam bi vam rad ob slovesu še marsikaj povedal, se še pogovarjal z vami, molil z vami, obhajal z vami sv. mašo in vas potrjeval v veri, utrjeval v zaupanju in vas vzpodbujal k ljubezni in zvestobi. To delo bodo nadaljevali vaši dušni pastirji in vi sami v svojih družinah in v svojih skupnostih in organizacijah. Upam, da bom imel še kdaj priložnost, da Vam napišem prijateljsko besedo, zato je moja poslovilna beseda zelo kratka.

Prvo je beseda iskrene zahvale vsem, prav vsem in vsakemu osebnostno od vas, posebno pa še tistim, ki so moj obisk pripravljali in tako skrbno in lepo izvedli in tako živo sodelovali. Posebno se zahvalim mojemu dragemu prijatelju direktorju msgr. Antonu Oreharju, ki me je ves čas tako ljubeznivo spremljal, vsem dušnim pastirjem in tistim, ki so tako ali drugače sodelovali pri prireditvah, cerkvenih slovesnostih in srečanjih. Bog plačaj!

Namen mojega obiska je bil, potrditi vas v veri, utrditi v zvestobi Bogu in narodu in vas še globlje v edinosti in prijatelj-

stvu, medsebojnem razumevanju, pomoči in ljubezni povezati med seboj. Daj Bog, da bi naše skupno prizadevanje rodilo bogate sadove. Ves čas mojega obiska v Buenos Airesu, Bariločah in **Mendozi** je sijalo sonce. Na praznik Vseh svetnikov pa je prišel močni dež, kakor da bi Bog hotel zaliti seme, ki smo ga sejali ob srečanjih, da bi bogato vzkliko, rastle in zorelo, posebno v družinah, pri mladini in pri otrocih.

Ob odhodu vas prosim, ostanite kot verni Slovenci močne priče evangelija s svojo dobroto, poštenostjo, zvestobo in ljubeznijo. Posebno vas prosim, da ostanite povezani z Bogom v molitvi, z udeleževanjem svete maše, če le mogoče — in to vam posebno priporočam — slovenske svete maše. Poglobljajte svoje versko življenje ob svetih urah pred prvimi petki in na duhovnih vajah. To so posebni časi milosti in bogati viri življenjske moči. Ohranjajte in podpirajte in pospešujte slovenske sobotne šole na vseh stopnjah v duhu velikega škofa Antona M. Slomška. Ob srečanju z vašimi šolami sem se sam prepričal, kako velikega pomena so te šole za ohranitev in poglobitev slovenske narodne zavesti, slovenske kulture in za gojitev slovenskega jezika. Posebno mladim, ki so name na mladinskem dnevu naredili tako lep in globok vtis, kličem: Bodite ponosni, da ste Slovenci, in iz svojega notranjega bogastva prispevajte svoj delež h graditvi božjega kra-



ljestva in mirnega in prijateljskega sožitja v Argentini. Slovenski verski tisk, ki naj vas vedno spremlja, pa naj vam pri tem pomaga, vam daje novih pobud in poguma. Zato berite, podpirajte in še bolj razširite slovenski verski tisk.

Ob svojem odhodu vam obljubljam svojo molitev in vam zagotavljam, da bomo v Sloveniji še več molili za vas, se še bolj zanimali za vas in vam skušali nuditi vso pomoč, ki nam je možna. Vas pa prosimo, da tudi vi molite za nas in za vse naše rojake po svetu, da ohranite prijateljstvo med seboj in žive stike z matično domovino.

Bog vas blagoslovi in varuj! Marija Pomagaj bodi vaša mati in priprošnjica! In še enkrat, najlepša hvala za vse in prisrčno pozdravljeni.

Vaš

**Alojzij Šuštar,**

ljubljski nadškof in metropolit  
Na Vse svete 1982.

Poslovilno sveto mašo je nadškof daroval v cerkvi Marije Pomagaj v sredo 3. novembra ob 7. zjutraj. Kljub delovnemu dnevu in zgodnji uri so rojaki napolnili cerkev, da bi bili udeleženi pri poslednji nadškofovi maši med nami. Z nadškoфом so somaševali msgr. Orehar, Bergant, Grbec, Rode, Starc, Škerbec in Škulj. Besedo zahvale je izrekel msgr. Orehar, nadškof pa je tudi spregovoril v zahvalo, v priznanje, v slovo, v spodbudo. Ljudsko petje med mašo je zaključila zahvalna pesem.

V veži Slovenske hiše je predsednica Zveze slov. mater in žena Pavlina Dobovšek izročila nadškofu darilo zanj in njegovo mater.

Večina udeležencev pri sv. maši je odšla še na letališče, kamor so prihiteli tudi še drugi rojaki. Bili so Slovenci iz vseh okrajev, zastopniki vseh ustanov in Domov. Uprava letališča je tudi za nadškofov odhod ponudila salon za imenitne potnike in tudi dovolila, da je ostal nadškof med rojaki skoraj do trenutka odleta letala. In kot ob prihodu je tudi ob slovesu zadonela pesem „Marija, skoz življenje voditi srečno znaš“. Težko smo se odtrgali od predragega gosta, ki se nam je več kot dva tedna tako očetovsko velikodušno razdal. Njegovo bivanje med nami nas je potrdilo v veri in v slovenstvu in povezanosti med seboj, njegova beseda pa nas spodbudila za ohranjevanje in utrjevanje narodnih in krščanskih vrednot še za prihodnja desetletja.



Spominski znak ob nepozabnem prvem obisku ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja v Argentini — od 17. oktobra do 3. novembra 1982.

Uporabljen je bil na različne načine: črno-belo v našem verskem tisku, temno rdeče kot značka za udeležence na osrednjih in krajevnih prireditvah, v nekoliko večji obliki, obdan s slovensko in argentinsko zastavo in v sedmih barvah pa je bil na voljo rojakom kot nalepka za po-

hištvo ali avto. Po nalepkah še vedno radi segajo tukaj, kot se zanje zanimajo Slovenci raztreseni po različnih evropskih deželah. Tudi prevzvišeni je vzel s seboj domov nekaj izvodov.

V premeru treh metrov, prav tako v sedmih barvah, pa je znak krasil skupaj z nadškofovim grbom dvorano v Slovenski hiši ob osrednjih prireditvah. Tudi nekateri krajevni domovi so ga uporabili kot dekorativni element.

Znak sta zamislila in izvedla Tone Oblak in Stane Snoj.

Stane Snoj je tudi zamislil in izdelal pozdravni letak (82x60) v heliografski tehniki s portretom nadškofa Šuštarja in napisom: „Dobrodošli! Ljubljanski nadškof, metropolit dr. Alojzij Šuštar med nami v Argentini od 17. oktobra do 3. novembra 1982“ in slovensko ter argentinsko zastavico. Letak je bil izdelan v 5 različnih barvah in je krasil vse slovenske Domete in ustanove, ki jih je nadškof obiskal, tako v Velikem Buenos Airesu kot v Bariločah in Mendoza.

---

## Zasedanje JŠK

Jugoslovanski škofje so 29. septembra v Djakovem sklenili svoje redno jesensko zasedanje, ki so ga združili s proslavo 100-letnice djakovske stolnice. Proslavili so tudi spomin na velikega škofa Josipa Jurija Strossmayerja. Pretresli so nekatera pereča vprašanja, zlasti vprašanje duhovniških društev v luči zadnjih papeških listin. Soglasno so izjavili, da duhovniki ne smejo biti člani duhovniških in drugih društev,

ki niso v skladu z izjavo „Quidam episcopi“. Med ta društva spada tudi hrvaško teološko društvo Krščanska sadašnjost. Škofje so sklenili, da bodo od apostolskega sedeža zaprosili za dovoljenje za uvedbo stalnega diakonata na področju jugoslovanske škofovske konference. Dokončali so listino o presveti evharistiji. Z zasedanja so poslali apostolskemu sedežu prošnjo za začetek apostolskega postopka za razglasitev za blaženega služabnika p. Vendelina Vošnjaka.



# Za mladino



## **Nagovor nadškofa Šuštarja študentom Srednješolskega tečaja ravn. Marka Bajuka v Slovenski hiši v Buenos Airesu v soboto 23. oktobra 1982.**

Spoštovani gg. profesorji, dragi študentje!

Srečanje z vami je zame zelo veliko veselje. Dopoldne sem doživel tu takšno veselje z najmlajšimi slovenskimi šolarji. Nisem si mogel predstavljati, da je kaj takega tu v tujini mogoče, in sedaj vidim vas, srednješolce, in vas prav pri srčno pozdravljam in vam prinašam pozdrave naše slovenske mladine. Prav sedaj so zbrani nešteti naši mladi skoraj po vseh župnijah v veroučnih skupinah, ker želijo spoznati to, kar vi spoznavate in odkrivате v slovenski šoli.

Da bi to tudi živeli, to so naše krščanske vrednote, to so vrednote slovenske kulture in vse, kar nas kot Slovence in kristjane plemeniti. In vi ste povezani z vsemi

temi našimi mladimi v slovenski domovini, kot ste povezani z mladino na Koroškem in drugod po svetu, kajti kjer živijo Slovenci, tam živi tudi slovenska mladina, mlad slovenski rod, ki skuša vse to, kar so jim starši prinesli, izročilo, na nov način v sebi uresničiti tako, da bi mogel graditi zase in za današnji svet lepšo bodočnost.

Samo tisti temelji nudijo dovolj trdno podlago, na kateri so gradili vašj očetje, vaše matere v težkih letih preizkušnje v zadnji vojni in po zadnji vojni, in na tistih temeljih, ki so jih prinesli s sabo iz domovine in ki so jih položili tudi tu v novi domovini. Vi živite tako rekoč v dvojni domovini, v domovini, ki vam je živa v srcu po vaših starših in po vaših družinah, in v tej domovini, v kateri je ve-

čina tu rojena, in tako morate združevati dva svetova.

Kar vas pa povezuje z našo domovino in s to novo domovino, je človeška plemenitost, prizadevanje za uresničenje človeškega dostojanstva v svobodi, v zavesti, da smo božji otroci, da smo poklicani k novi svobodi v Kristusu in zato bratje in sestre med seboj. In kar nas povezuje, je naša vera, je zvestoba Bogu in Cerkvi in je iskreno prijateljstvo do vsakega človeka, je pripravljenost, da sodelujemo v veliki družini narodov in prav posebno v Cerkvi kot graditelji novega sveta, ki gre nasproti letu 2.000.

Vstopili boste v tretje tisočletje in boste graditelji tega sveta in boste povezovali našo domovino in Bog daj, da bi vsaj kdo od vas mogel spoznati to domovino in potrditi s svojo navzočnostjo ideale, vrednote in cilje, za katere si prizadevate tu in za katere so vaši očetje ali vaši stari očetje toliko pretrpeli, in doživljali zorenje, kot smo ga doživljali in so ga doživljali naši rojaki v domovini in drugod po svetu.

In zato vas prosim, dragi fantje, draga dekleta, dragi študentje, da bi se v slovenski šoli res zavzeli za to in da bi bili ponosni in vredni sinovi sicer majhnega, a vendar tako trdnega in zvestega slovenskega naroda. Pred vsem na tak način, da bi si iskreno prizadevali izgraditi iz sebe močne značaje, ljudi, ki so trdno prepričani, ki jih ne zanese vsak vihar, ki jih ne

potegne za seboj vsak tok življenja, ampak so našli tisti kamen, na katerem stojijo, in zavzeli svoje stališče do vseh teh ideologij in tokov, vsega tega, kj se nam ponuja. Da bi bili močni in trdni značaji, močnj in trdni v poštenosti, pravičnosti, v spoštovanju do vsakega človeka, predvsem pa veliki v ljubezni, da bi bili plemeniti in bogati v sreči. In da bi bili pripravljene sprejeti naloge, ki vam jih prinaša življenje, večina od vas v družini, kajti naše družine — kot ste to sami doživljali — so vir življenjske moči in da bi bile tudi vaše družine, ki si jih boste ustanovili, vir zdrave življenjske moči.

In morda so drugi med vami, katere Bog kliče na poseben način kot pričevalce, da bi mu služili in da bi služili bratom in sestram ali tu ali kje drugje, kakorkoli koga Bog kliče, bodimo pripravljene dati tak odgovor, da se bo lahko Bog zanesel na nas in da se bodo ljudje lahko zanesli na nas, kajti česar današnji svet posebej potrebuje, to so trdni, zvesti in zanesljivi ljudje, osebnosti, na katere lahko Bog in ljudje računajo, in naj vam to posreduje slovenska šola še na poseben način in nadaljuje delo v vaših družinah in dopolnjuje dela vaših dušnih pastirjev.

Vam, g. ravnatelj, in vam, gg. profesorji, se pa iskreno zahvaljujem za vaše plemenito in tako pomembno delo, za toliko let, in želim vam in profesorjem izredno veliko božjega blagoslova in uspe-

ha, da bi se vsi mogli veseliti ob semenu, ki pada v zemljo in raste. V dvorani je moj grb, ki prestavlja pšenični klas, iz katerega pade zrno v zemljo in spet vzklije; ta grb spominja na besede iz evangelija sv. Janeza: „Če pšenično zrno ne pade v zemljo, ostane samo, če pa pade v zemljo, vzklije, dozori in obrodí bogat sad.“

Taka pšenična zrna so bili vaši

očetje in vaše matere; samo zato, ker so sprejeli te žrtve nase, ker so padli v zemljo in so umirali in se žrtvovali in živeli za druge, so obrodili bogat sad. In želim tudi vam, da bi vaše življenje — v žrtvah, odpovedi, v odmiranju temu in onemu, a v svobodi največjih vrednot — obrodilo bogate sadove. Bog vas živi in vas blagoslovi na vaši življenjski poti!

## PRIDIGA MED SV. MAŠO SREDNJEŠOLSKEGA TEČAJA

Dragi študentje!

V tem slepem človeku, o katerem govori današnji evangelij, spoznamo in priznamo samega sebe. Hvaležni smo, da nam je Bog dal zdrave oči in zdrav razum, a zavedamo se, da smo v svoji vesti večkrat tako otopeli, in kar je najhujše, da se tega niti ne zavedamo, da so ljudje, ki več ne čutijo нравnih vrednot, ne vedo več, kaj je prav in dobro za njihovo življenje, pa tega niti ne opazijo ne. Njihova vest in njihov čut za smisel življenja je tako zelo otopel, da ne opazijo več, v kakšnem stanju so.

In če je za nas tu in tam nevarnost, da zaidemo v tako življenjsko stanje, potem je nocojšnjo srečanje, našj pogovori že poprej, srečanje v razredih in pa ta naša evharistična daritev za nas vse srečanje s tistim Kristusom, ki se je usmilil slepega človeka in naročil ljudem, ki so ga hoteli odvrniti od Kristusa, naj ga pripeljejo k

njemu. In ljudje so šli k temu slepemu človeku in so mu rekli: Zaupaj, vstani, kliče te!

Te besede, draga dekleta, dragi fantje, veljajo vam, veljajo tebi! Zaupaj, vstani, kliče te! Zaupaj, da ima vse to, kar ti nudi vera, pomen, vrednost in smisel v tvojem življenju. Zaupaj, da je Bog s teboj, ki ti hoče pokazati tisto smer življenja in tisto pot, ki te zares vodi k sreči, in zaupaj tistemu, ki pravi: Jaz sem pot, resnica in življenje, in zaupaj posebno, če se ponuja ta ali oni učitelj, če ti hoče odkrivati to ali ono pot, ali če ti ta ali oni oznanja resnico, ki ni pot, ki ni resnica, ki ni življenje. Zaupaj in vedi, komu zaupaš. Zaupaj učitelju, našemu Gospodu Jezusu Kristusu, ki je pot, resnica in življenje.

Ali ljudje so rekli temu bolniku: Zaupaj, vstani, zgani se, pojdi k njemu; kajti če kdo obstoji, obsesti ali obleži in se izgubi, potem včasih res ni pomoči, zato velja

predvsem vam, dragi študentje, v teh mladih letih v pripravi na življenje, tudi pri vsem tem, kar iščete in kar si prizadevate pri teh tečajih srednje šole: vstani, zgani se, išči, da boš pridobil to, kar ti koristi in kar ti odkriva smisel in vrednote življenja.

In tretja beseda se glasi: Zaupaj, vstani, kliče te! Gospod te kliče, Kristus te kliče. To je potem tudi oblika, to je tvoja posebna možnost za prihodnost. Če nas kdo, komur zaupamo in ker nam res

nekaj pomeni in ki ga imamo radi, pokliče, se tega razveselimo. In če smo odkrili Kristusa, potem se razveselimo in smo veseli, da nas on kliče, in hočemo na ta klic zares odgovoriti.

Dragi študentje, drago dekle, dragi fant! Vzemite si nocoj od tega srečanja te tri besede in naj te spremljajo nocoj in v prihodnosti na tvoji življenjski poti, kajti te tri besede veljajo tebi! Zaupaj, vstani, kliče te Gospod, ki je nocoj med nami. Amen.

---

## KO DAN IN NOČ DEŽUJE

Uro za uro dežuje,  
tako da razpade ves dan in potem tudi  
noč.

In ljudje in stvari se povežejo  
v šum med bregovi.

Pot je najkrajša prav tod.  
Ker dežjú,  
ki odteka mu sled za prehod,  
se mudi  
med valove domov,  
kjer morjé je življenje v širini.

Čuješ?  
Šepet ob šepetu, ki iščeta s strehe stezé  
čez zidove do tal,  
kjer potoki nabirajo moč  
za poslednjo podtalnost.

Kapljo na šipi ustavim  
s svetilke svetlobo.  
Odkod si?  
jo vprašam zvedav.  
Veter sname jo s staro lahkoto  
s steklene narave.

---

To je pesem o pomenu dežja. Uganite ga! Potem boste tudi vi, kakor pesnik teh kitic, občudovali dogajanja narave. Včasih pravijo odrasli, da jim dež gre na živce.

Vladimir Kos

## XVI. SVETOVNI DAN MIRU

Za XVI. svetovni dan miru (1. januarja 1983) je svetj oče odbral temo: „Dialog za mir je nujnost našega časa“.

Ta téma je še posebej aktualna ob dramatičnih dogodkih, ki so v zadnjih časih pretresli mednarodno življenje. Vojne, sovražnosti vseh vrst, pogajanja brez izhoda ali mednarodne konference brez učinkovitih rezultatov, vse to nam poudarja nujnost resničnega dialoga kot poti do miru.

Natalje je ta téma samo podaljšek tiste teme, ki je bila izbrana za dan miru v letu 1982: „Mir je božji dar, zaupan ljudem“, s čimer je bil dan poudarek na vertikalno razsežnost božjega daru in na horizontalno razsežnost človeške odgovornosti.

Tema o dialogu bi rada poglobila razumevanje te dvojne razsežnosti.

Papež Janez Pavel II. je ob številnih priložnostih podčrtaval nujnost razgovarjanja za premagovanje spopadov med državami. Med novjšimi posegi se spominimo govorov v Coventryju med njegovim potovanjem v Veliko Britanijo in na letališču v Buenos Airesu ob njegovem obisku v Argentini, dalje nagovora na predsednika Reagana pri obisku v Rimu in še poslanice, ki jo je naslovil na drugo posebno sejo generalne skupščine Združenih narodov o razorožitvi, ki se je ne-

davno končala v New Yorku.

Dva slovesna dokumenta Cerkve poudarjata pomembnost dialoga in določata njegovo vsebino. Pastoralna konstitucija „Veselje in upanje“ se pogosto ustavlja pri pojmu dialoga v Cerkvi, skupnosti in družbi ter razglasa: „Cerkev postaja... znamenje tistega bratstva, ki dovoljuje in krepi iskren dialog... Brez nasilja in brez zahrbtne misli moremo in moramo sodelovati pri graditvi sveta v pravem miru“ (CS 97).

Enciklika Pavla VI. „Ecclesiam suam“ je poglobila pomen dialoga, ko med drugim trdi, da mora biti dialog „brez meja in brez preračunljivosti“ in mora izključevati „vnaprejšnje obsodbe, sovražno in samovoljno polemiko, puhlost nekoristnega razgovora“, mora pa imeti značilnosti „odprtosti, krotkosti, zaupnosti in preudarnosti“.

Dialog je danes bolj izziv kakor pa gotova pot do miru. Najprej je ta izziv v tem, da se odpovemo moči in sili kot sredstvom za rešitev sporov. Na drugem mestu je izziv v tem, da opustimo prazno retoriko in vnaprejšnja stališča samoljubnih interesov in izkoriščanja drugih. Na tretjem mestu je izziv v tem, da se odpremo za **resničen** dialog brez nekoristnih razpravljanj, ki jim gre le za to, da prikrijejo zahteve stranke, pač pa iščemo pošteno, odkrito in jasno izme-

njavo misli z namenom, da bi nasprotja premagali s pogajanjem. Samo iz resničnega dialoga morejo priti pravični, trajni in varni pogoji za uresničevanje miru.

Zakonit, moder, iskren in brat-ski, vztrajen in zaupen dialog, ki temelji na spoštovanju in ljubezni med strankami, dialog na vseh

ravnih življenja med člani iste družine, med različnimi družbenimi skupinami, med različnimi generacijami, med narodi, kulturami, ideologijami, med veroizpovedmi. To je tisti izziv, ki ga je sprožil sveti oče, ko je izbral temo: „Dialog za mir je nujnost našega časa“.

# v družini

## KORENINE VERSKE VZGOJE SEGAJO V DRUŽINO

Otroci do pubertete brez večjih notranjih težav sprejemajo vero, ki jim jo posredujejo njihovi starši, če jih kdo od zunaj doma drugače ne uči. Zato je nadvse važno ozračje, ki vlada v družinski skupnosti. Če sta oče in mati verna, bo v družini vladalo ozračje krščanske ljubezni. V domu ali stanovanju bodo na vidnem mestu viseli simboli (križ in svete podobe), v hiši bo verski tisk, družina se bo o verskih vprašanjih pogovarjala, skupaj bodo molili. Mati bo že majhnega otroka naučila nekaj osnovnih verskih drž: sklepanje rok, znamenje svetega križa, poljub križa, temeljne molitvice za jutranjo in večerno molitev. V vernih družinah pred skupnim obedom in po njem molijo, da tako Bogu izrečejo zahvalo za prejete dobrate. V krščanski družini je nedelja Gospodov dan, ko gredo njeni člani v do-



mačo župnijsko cerkev k maši, pri kateri dejavno sodelujejo. Starši jemljejo otroke s seboj k maši, še preden začno hoditi v šolo in k verouku. V zadnjem času je izšel poseben molitvenik z naslovom **Kristjan moli** z bogatim izborom molitev za najrazličnejše priložnosti in potrebe, namenjen prav družinam.

Krščanski starši se zanimajo, kako gre njihovim otrokom v šoli in pri verouku. Stopijo v osebni stik s katehetom, pregleduje-

jo veroučne učbenike, zvezke, v katere njihovi otroci pišejo naloge, se udeležujejo srečanj, na katera jih vabijo kateheti. Posebno ozračje vlada po družinah tiste mesece, ko se njihovi otroci pripravljajo na prvo obhajilo ali na birmo. To so pomembni dogodki ne samo za prejemnike zakramentov, temveč tudi za starše in celo družino in ob njih se pogloblja vera vseh družinskih članov. Varovati se je treba pretiranega poudarka na zunanosti, da ne trpi škode duhovna povezava s Kristusom po milostih, ki jih prejemniku prinašajo ti zakramenti.

V cerkvenem letu je veliko bogoslužnih obredov in pobožnih navad, saj se nam v njem prikazuje tako pestra zgodovina našega odrešenja, od pričakovanja objubljenega Odrešenika v adventnem času, in spomin njegovega rojstva ob božiču, prek posta, velike noči in binkošti do veličastnega drugega Kristusovega prihoda na sodni dan, česar nas spominja praznik Kristusa Kralja veseljstva. Nekateri obredi so dragocene priložnosti za družinsko katehezo, na primer: o božiču jaslice in božično drevesce, na svečnico blagoslov sveče (krščanske družine gledajo, da imajo doma blagoslovljeno svečo!) na pepelnico spokorni obred pepeljenja, na cvetno nedeljo blagoslov oljčne vejice, ponekod butare, na veliki petek božji grob v cerkvi, procesija na praznik Sv. Rešnjega telesa. Nekaj posebnega je praznik vseh svetih in vernih duš

dan, ko se člani družine zberejo na pokopališču ob grobovih svojih rajnih, doma pa molijo vse tri dele rožnega venca za verne duše.

Čez leto so pogosto še kakšni posebni dogodki verske vsebine: nova ali zlata maša, romanja na Marijina božja pota, srečanja z misijonarji. Takšne slovesnosti zapuščajo v mladih globoka doživetja, ki se jih bodo dolgo spominjali.

Vse to, kako doživljajo, je v veliki meri odvisno od vere njihovih staršev. Na vero in versko življenje vpliva veliko stvari. Večji premiki na boljše se dosežajo počasi. Duhovniki in kateheti se morajo truditi in storiti vse potrebno, da se stanje izboljša. Nedvomno moremo marsikaj storiti s pogostimi in dobro pripravljenimi srečanji za starše vseh veroukarjev kakor tudi z navadnimi pogovori z njimi. Verni krščanski starši vabil duhovnikov na taka srečanja ne bodo sprejemali z negotovanjem, češ: kaj duhovniki uvajajo neke novotarije, ko smo bili mi mladi, vsega tega ni bilo! — temveč se jih bodo radi udeleževali in pri njih sodelovali. Naloga krščanske vzgoje v današnjem razkristjanjenem času in okolju je zahtevna in kos ji bomo le, če združimo svoje moči, si med seboj pomagamo in storimo vsak, kar nam nalaga naš krščanski poklic. Vsak kristjan mora biti misijonar in apostol, vsak mora biti katehet!

+ Janez Jenko, koprski škof

# Otrok čudeža

„Očka pa dolgo ni,“ je rekla Angela.

„Pa božični večer,“ je odgovoril Jon.

Pripravljala sta božično drevesce, mati in sin. Podobna sta si bila: enake čudovite črne oči, gladka koža, tople, čokoladne barve, lasje kratki in skodrani. Angela si jih ni nikoli hotela ravnati in je nosila zelo kratke, da so bili videti kot vklesani v glavo. Lepo glavo je Jon podedoval od nje, poteze obraza so bile očeto-ve. Lep otrok je bil, star deset let. Ko bo odrasel, bo postaven moški, kot oče. Rodil se je, ko

jih je ona imela komaj šestnajst in Dan sedemnajst. Kako je bila prestrašena!

Ko je povedala Danu, da pričakuje otroka, so ji besede šle komaj iz ust, negotove, tresoče. Jecljala je. Nazadnje ga je strahoma vprašala: „Kdaj se poročiva, Dan?“

Pogledal jo je izpod stisnjenih obrvi in začel suvati v listje ob stezi. Sprehajala sta se po parku kot vsako nedeljsko popoldne in on se je bil ustavil v zavetju velike skale, da bi jo poljubil. Njuna zgodba se je bila začela z željo po pogovoru v prenatrpani šolski veži in od pogovorov sta prišla do ljubezni. Tokrat mu ni dovolila, da bi se ustavil... vsaj dotlej ne, dokler mu ne pove, kar je zvedela pri zdravniku...

„Kdaj bo... hočem reči... otrok?“ je vprašal.

„Okoli božiča, približno,“ mu je razložila.

„Šest mesecev je še do božiča, kaj se ne bi dalo kako urediti...?“

Ni razumela.

„Urediti kaj, Dan?“

„Odpraviti,“ je rekel ostro.

Zgroženo ga je pogledala. O ne, ne bi mogla, Dan. Najinega otroka ne!

„Nisem te prosil zanj!“ je rekel on.

„Vem.“





„Kaj za vruga potem... Te ni mati ničesar naučila?“

„Mati ne ve zate. Toliko dela ima s šolo in vsem drugim. In tudi stroga je. Morala ji bom povedati. Ko bi ji lahko povedala tudi, kdaj se poročiva...“

Kako čudno je to, da se človek spomni vsake besede po več kot desetih letih! Mati je bila vedno zelo zahtevna do nje. Živeli sta sami v skromnem enosobnem stanovanju. Očeta se je komaj spomnila. Umrli je, ko je imela tri leta.

„Moja mati te bo ubila, Dan,“ je rekla tistega dne pred toliko leti.

Zatopljena v spomine se je zdrznila, ko je odbilo sedem. Dan je bil zelo pozen. Po drugi strani ga je razumela: klical ga je advokat, pri katerem bo dobil službo, ko bo junija diplomiral. Potem jim ne bo treba več gledati na vsako paro, kot morajo zdaj, ko je edina izjema božič.

„Vendar bomo praznovali božič,“ je pravil Dan, „tudi če bi morali živeti v eni sami sobi.“

„Greva delat jaslice,“ je mledoval Jon. Sedel je na tleh in odmotaval iz papirja lesené figurice: Marijo, Jožefa, volička...

„Vedno pa je delal oče, se ne spomniš?“ je rekla.

„Kod pa hodi, mama?“

„Delo ima, zaslužil bi rad, saj dobro veš, sine. In rad bi si našel delo tudi za takrat, ko ne bo več hodil v šolo. Ko bo postal advokat, pravi advokat, tak, ki pomaga revežem.“

„Zakaj hodi v šolo, saj je velik?“ je vprašal Jon.

Angela se je začela smejati: „Tega si pa ti tudi kriv, sinko.“

„Mislim, da študira ravno zaradi tebe. In veš, Jon, njegova šola ni taka, kot jo poznaš ti. To je fakulteta. Letos bo končal.“

„Ali se bo potem kaj prej vračal domov?“

„Odvisno...“

„Od česa?“

„...“

„Tebi je vseeno, mama?“

„Kaj mi je vseeno?“

„Da se vrača tako pozno.“

„Ne, vesela sem, zelo sem vesela.“

„Zakaj?“

„Ker je mož in ne kot nekateri...“

Angela je sredi stavka umolknila in začela pazljivo obešati srebrne lučke na veje drevesca. Drevo je bilo preveliko za njihovo majhno stanovanje A Dan je vztrajal: božično drevo mora biti veliko. „O božiču ne bomo stiskali, nikoli,“ je odločil. „Nekoč bomo imeli pravi dom. Za začetek imejmo pravo drevesce!“

„Kateri, mama?“ se ni dal ugnati Jon.

Angela je pozabila na pretrgani stavek. Smehljala se je ob spominih, ko je krasila drevesce z okraski, ki so se bili nabrali vsa ta leta. Nekatero je naredila sama, druge je izrezljal Dan ali so bili darilo njene matere...

Angela je pogledala dol k Jonu, ki se je še vedno ukvarjal s figuricami.

„Kateri... hm, tisti, ki ne marajo sprejeti...“

Vrata so se sunkoma odprla in vstopil je Dan, Jonov oče in njen mož, postaven moški, v zasneženem plašču.

„Očka! Očka! Ali res sneži?“ Jonov krik je bil eno samo veselje.

„Ja, sneži, sneži, nalašč zate.“

Slekel je plašč in ga odložil na stol. Objel je ženo:

„Upam, da bom dobil mesto pri Brandu.“

„O, Dan, ali je res?“ ga je vprašala veselo.

„Res,“ se je sklonil k sinu in ga pobožal po laseh.

„Gremo delat jaslice, očka, hitro, mama ni pustila!“ ju je zmotil Jon.

Dan je sedel na tla in si ogledal figure. Majhne in poceni jaslice so bile, lesene figurice izrezljane grobo, a on je dal zadnje pare, ko jih je kupil pred desetimi leti, za prvi Jonov božič. Ali ni bil prvi tudi zanj?

O božiču deset let prej je Dan pustil šolo. Moral je to storiti, ko jih je oče zapustil. Izginil je in nikdar niso slišali o njem.

„Zdaj si najstarejši moški v družini,“ mu je rekla mati.

„Škoda, Dan,“ je rekla drugi dan učiteljica. „Bister fantič si, čeprav...“ Stavka ni dokončala.

„Čeprav nisem prave barve?“

Učiteljica ni odgovorila. Še naprej je mirno prepisovala ocene v redovalnico.

Angela je jokala. Bila je noseča in zato še bolj prestrašena. „Zdaj

se ne bova mogla poročiti,“ je hlipala. „Kaj bo z mano, Dan? Mam sem rekla, da se vzameva, brž ko končaš šolo. Bojim se, Dan“

„Zdaj je vsa družina na mojih ramah,“ ji je odgovoril mrko.

Vse je lepo razložil tudi zdravniku v ambulanti. Mladi doktor je bil črnc in ga je pozorno poslušal. Dan mu je razložil položaj in končal:

„Že res, otrok je moj, ampak še bolj je njen. Zakaj pa ni...“

„Poslušaj, fant, prevzel sem vašin primer, zato me boš lepo ubogal. Zahtevam, da je oče navzoč pri porodu.“

„Zakaj pa,“ se je izmikal Dan. „Saj nisem njen mož.“

„Si pa oče otroka, ki ga bo rodila. Bolnišnica je zastoj. Od tebe nočem nič drugega, kot da si zraven.“

„Zakaj le?“

„Ker sem že videl čudeže.“ Zdravnik ga je premeril od glave do pete.

„Koliko si pa star?“

„Sedemnajst.“

„Visok več kot meter osemdeset.“

„Petinosemdeset.“

„Kaj bi rad postal?“

„Ne vem... zdaj...“

„Pa prej?“

„Ne vem.“

„Beži, beži, vsi vedo, kaj hočejo postati.“

„Ne, če so črnici.“

„Jaz sem črnc.“

„Res. Ampak vaši so bili premožni.“

„Oče je bil vratar.“

„Moj je pobegnil od doma. Če bi ostal, bi se morda odločil za pravo. Kot odvetnik bi branil re-veže.“

„Misli na to,“ se je razveselil zdravnik. „In pridi sëm z dekle-tom, ko bo čas. Hočem, da si po-leg, ko bo rodila. Storil bom za vas tri...“

„Tri?“

Zdravnik se je zasmejal:

„Otroka boš dobil, ali si poza-bil? Okoli božiča.“

Kako dobro se spominja. Zdaj, po desetih letih. **Gleda sina**, gle-da ženo, pa ženo in spet sina...

„Pa smo na koncu,“ je rekel in položil v hlevček še jasli, napol-njene s senom, ki ga je bil priprav-il jeseni.

„Zakaj ti bo trava,“ ga je ta-krat v parku spraševal Jon.

„Posušil jo bom, da jo bomo da-li v jaslice, se ne spomniš?“

„Ja. Božiča pa res ne poza-bim, saj je moj rojstni dan.“

Tudi on se je znova rodil ti-sti dan. „Glejte ga, glejte, moj otrok!“ je vpil kot brez glave. Zdravnik se je smejal. Dvignil je novorojenčka, ki je strašansko kričal. „Seveda, tvoj je. Počakaj, da ga očistim, zavijem in stehtam. Samo trenutek pa bo tvoj.“

Dan je stal in molčal, srce mu je divje bilo, ko je opazoval no-vorojenčka. Potem je začel govo-riti, govoriti...

„Zdaj moram študirati, moram, ne bo šlo drugače, gimnazijo, pa univerzo, vse, vse, zdaj sem oče, zdaj je vse...“ Zdravnik mu je varno položil dete v naročje.

„Zdaj moram biti mož,“ je slo-vesno rekel Dan.

Prav je imel doktor. Moški mo-ra biti pri rojstvu otroka. Izkusi-ti mora, da se na novo rodi v svo-jem sinu. Da otrok ni samo stvar ženske. Vse se mu je razjasnilo tisti večer pred desetimi leti, je premišljeval Dan in položil fi-gurico Deteta v jaslice.

„Zeblo ga bo, očka,“ se je zbal Jon. „Pokriti ga bo treba, ali ne, mama?“

„Seveda,“ je rekla.

Molče je krasila drevesce. Tu-di ona se je spominjala: visok, za-pet, užaljen možki, ki ga je zdrav-nik prisilil, se je spremenil tam v sobi, pred njenimi očmi. Smejäl se je in jokäl, stiskäl je malo štruč-ko k sebi in ponavljal: „Moj je, moj je, moj!“

„Naš,“ ga je hotela popraviti, a je molčala. Le naj se ga naužije, Dan!

In novi Dan se je odločil za po-roko. Stanovali so pri njegovih, pri mami, bratih, sestrah. Kako je šlo? Zmagala je Danova volja, pripravljenost, iznajdljivost. Se-veda, delali so vsi: mati si je naš-la službo, Angela je pazila še na brate in sestre, kuhala... Dan je garal.

„Jon, tu imaš svilen trak za odejico,“ je poklicala sina. Dan se je zasmejal: „Svila je preфина za jasli, se vama ne zdi?“

„Nič ni preveč lepo za otroka,“ je rekla Angela.

„Ne, res je,“ ji je pritrdil. Vstal je in si ogledal narejeno.

„Pa smo končali. Luč pada rav-

no na jasli. In drevesce ni bilo še nikoli tako lepo, Angela.“

Z občudovanjem in ljubeznijo sta ga gledala: „Kaj sva ga res midva naredila?“ ji je pošepnil v uhc.

Jon je začel plesati okoli nji-ju: „Ni še gotovo, ni še gotovo.“

„Zvezdica, zvezda,“ si je pripeval Jon.

„Seveda, zvezda, skoraj bi jo pozabili!“ se je spomnila Angela.

„Jaz jo bom dal gor, daj jo meni! To je moja zvezda. zvezda me je prinesla na sveti večer.“

„Mene je tudi,“ je spet šepnil Dan. „Tudi jaz sem se na novo rodil, ko sem ga prvič videl. Ko sem dojel, da moram biti oče na kakršnega bo ponosen. Ta zvezda je tudi moja.“

Storili so kot že vsa leta od Jonovega tretjega rojstnega dne. Dan je dvignil sina, da bi mogel pritrditi zvezdo prav na vrh drevesca. Ona ju je opazovala zamaknjena. Žena in mati. Kako to, da je bila izbrana? Če ne bi bila izbrana, kakšno srečo bi izgubila!

Spomnila se je zdravnikovega zagotovila: Otrokovo rojstvo bo naredilo iz njega moža. Dan je oče, ki ga Jon potrebuje. Oče in sin se dopolnjujeta, drug drugega sta ustvarila. Pa ona, Angela? Kakšna je njena vloga? Je bila njena naloga res samo ta, da je rodila to čudovito bitjece, v katerem bo doma vse, kar bo Jon naredil iz sebe?

Pomislila je na svojo mater. Njena mati je bila vedno utrujena in je malo govorila. Nekoč pa jo je Angela vprašala po očetu in

ji je odgovorila:

„Menda nisem nikoli razumela, kaj je Bog hotel od mene, ki sem bila žena Sama Calhuona.“

„Moj oče?“ je vprašala Angela.

„On. Nekoč naju je zapustil, veš, ja, zares. Čisto majhna si še bila. Pa se je vrnil. Bolj sva mu bili potrebni, kot je mislil. Ni bil srečen brez naju... Niti z nama. Zdaj je mrtev.“

„Zakaj je umrl, mamica? Nikoli mi nisi povedala.“

„Nič posebnega. Vedno sem mislila nanj in na to, da bi mu bila morala pomagati, da bi našel sam sebe. Pa tega nisem storila. Hotela sem, da bi on storil kaj zame.“

Stresla je z glavo in ponovila:

„On ni vedel, kdo pravzaprav je, jaz pa mu nisem pomagala, da bi se našel... Hotela sem...“

Spomini so se vrstili kot bliski in razsvetljevali tisti slovesni trenutek. Jon se je opiral na krepka očetova ramena in se stezal, da bi dosegel vrh drevesca.

„Še malo, čisto malo!“ mu je zaklicala.

Zdrsnil je na tla, ves zadovoljen. Zdaj smo pa res končali.

Slonela je ob Danovi desnici. Jon si je potihoma pripeval. Prisluhnila je:

Mamica, očka in jaz  
smo trije  
pred teboj...“

Zihavno se je obrnil k njej:

„Mamica, ali je to pesem? Ali sem naredil pesem?“

„Mislim, da je pesem,“ je rekla resno, „prava pesem.“

Pearl S. Buck

# Oče Damijahn

Wilhelm Hünermann

## Skozi pragozd

Nebo je žgalo zemljo kakor ogenj. Ljudje so se parili v žarečem ozračju in vsak kamen je bil razgret kakor plošča na štedilniku. Potnikoma, ki sta si utirala pot skozi drevje in lijane ter gosto podrast, je znoj curkoma lil s čela. Damijan de Veuster, novi misijonar v Kohali, in njegov rjav služabnik Joane, ki so ga domačini imenovali Beli Kormoran, sta obiskovala naselbine, raztresene po župniji.

„Joane je posušena sliva,“ je stokal otočan. „Joane je izpotil že štiri polne vrče znoja!“

„Voda ni kri!“ je tolažil pater. „Gospod je potil krvavi pot zaradi ljudi.“ A tudi misijonar si je z rokavom obrisal obraz, kajti če je Beli Kormoran, ki je imel na sebi le lahko haljo, izpolnil štiri vrče vode, jih je pater Damijan najmanj šest.

„Joane je utrujen do smrti,“ je zdihoval Kanak. „Boš videl, kako se vsak čas zgrudi in izdahne.“

„Potrudi se, dečko!“ ga je bodril Damijan.

„Obrniva se!“ je predlagal Kanak.

„Ne. Naprej greva! Za gozdom so ljudje, ki čakajo na naju. Dolgo niso videli duhovnika, čeprav so bili krščeni. Naprej morava!“

Tako sta hodila naprej skozi brezmejni gozd; duhovnik z velikimi, trdnimi koraki, zraven nje ga pa godrnjaje in spotikaje se Kanak. Po svoji novi, razsežni misijonski pokrajini je Damijan potoval že več tednov. Hodil je od vasi do vasi, od kočice do kočice. Jedel je iz sklede domačinov, spal pod njihovo streho. Kjer je nalezl na katoličane, je spovedoval in obhajal, krščeval otroke in odrasle, pomagal bolnikom in umirajočim, maševal v travnatih kočah, opominjal, hvalil, grajal, obvezoval. V gumijasti vreči na hrbtu je nosil svete posode. Bil je dušni in telesni zdravnik. Domačini so mu povedali, da živijo ob vznožju gora kristjani, cela vas jih je, ki jih je bil krstil še pater Evstahij. Že šest let niso videli duhovnika. Pot je zelo naporna, treba je prehoditi dobršen del pragozda. Damijan si je na hitro dal označiti smer, nato pa je z godrnjavim Belim Kormoranom odšel dalje.

Popotnika sta uro za uro koráčila dalje. Z dreves so se usipavale rdeče mravlje, ki so se prerinile pod obleko in grizle kot sami vra-

gi. Pri opoldanskem počitku je patra pičil škorpiljon. Rana je zatekla v debelo bulo in žgala kot peklen-ski ogenj.

„Gospod, daj, da najdem enega samega človeka in ga popeljem k tebi, in bogato bom poplačan!“ je molil duhovnik.

Kanak, ki je nekoliko zaostal, si je pa poiskal drugačno tolažbo. Pojedel je vso popotnico, ki so jima jo dali domačini. Vse to je veliko lažje prenašal v trebuhu kot na hrbtu. Z vzdihom je pogledal v nebo. Bilo je prevlečeno s črno odejo oblakov.

„Deževalo bo!“ je razburjeno zaklical.

„Hvala Bogu!“ je vzdihnil Damijan. „Dež bo pogasil ta pekel.“

A kmalu je okusil, da obstaja tudi moker pekel, sploh pa ponočji v pragozdu.

Padle so prve kaplje, nato pa je bilo, kot da so se zgoraj odprle vse zapornice; tla pragozda, ki so bila pred kratkim suha kakor smodnik, so se spremenila v mla-ke, da jima je voda segala do gležnjev.

„Noči se,“ je tarnal Kanak. Pol ure pozneje res nista videla niti za ped pred sabo. Spotikala sta se ob ovijalke in korenine in se zaletavala v drevesa. Bliski so sikali skozi pragozd in grom je bobnel, da je Beli Kormoran tulil od groze.

„Ne tuli, Joane!“ ga je grajal Damijan. „Kadar zagrmi, je stre-la že udarila. Če te ubije, ne boš nikoli več slišal grmenja!“

„Slaba tolažba,“ si je mislil Kanak.

V svetlobi bliskov sta tipala dalje, vendar so jima noge spet in spet obtičale v blatu in se zapletale v ovijalke. Slednjič je Damijan telebnil na mokro zemljo, kakor je bil dolg in širok.

„Trud je zaman!“ je rekel, ko se je pobral. „Nocoj ne prideva iz gozda. Prespala bova tukaj.“

Sedla sta na posekano deblo. Še vedno je lilo.

Damijan je prebiral jagode rožnega venca. Kanak na njegovi strani pa je stokal, da bi se ga kamen usmilil. Z obema rokama se je tiščal za trebuh, kjer so najbrž razgrajali duhovi krače in pojedeni pišk.

Naenkrat je Joane glasno zakričal in zgrabil patra za roke. Drgetal je po vsem telesu in kazal na švigajoče majhne iskre.

„Ognjeni duhovi!“ je šepetal ves osupel.

„Ti nisi nevarni, prijatelj.“

Na milijone majhnih hroščev je lezlo po grmovju. Kanak je cvilil od strahu in bolečin v trebuhu. Strahovi zunaj, strahovi znotraj in vsak hip vedro mrzle vode na glavo, to je presevalo Kormoranove moči. Z rokami si je podprl glavo in mislil, da bo od strahu umrl. A čez četrto ure je že trdno spal.

Damijan de Veuster je vso noč prečul. Bil je slabe volje. Tudi njega je mučila strašna noč, ki ji ni hotelo biti konca. Ves je gorrel od ugrizov rdečih mravelj. A kmalu ga je začelo mraziti. Ra-

njena roka mu je vedno bolj zatekala in ga strašno bolela. V takšni noči res ni bilo lahko premagati nepotrpežljivosti in zagrenjenosti...

Vso noč je deževalo. Proti jutru pa je sonce vendarle pretrgalo oblake. Tresoč se od mraza, sta se romarja odpravila dalje.

Polagoma je sonce posušilo mokre obleke. Toplota jima je dobro dela. Opoldne pa je spet pritislila vročina.

„Jedla bova!“ je po nekaj urah utrudljivega hoda rekel Damijan. „Tudi ti si najbrž lačen. Daj iz torbe piške!“

Beli Kormoran je dolgo stikal po torbi. Nenadoma pa je ves prestrašen vzkliknil:

„Strahovi so nocoj vzeli piške in jih požrli!“

„Tebi naj pregriznejo trebuh,“ se je razjezil misijonar. A komaj je izrekel to strašno zakletev, je Kanak začel grozno rjoveti. Zvijal se je od bolečin, na katere je bil že skoraj pozabil, a ga je nagne pater tako kruto spomnil.

„Molči, Joane, duhovi v tvojem trebuhu se bodo prehladili!“ Kanak je takoj utihnil in se omejil na nekaj presunljivih vzdihov. Lačna sta morala oditi dalje.

Po gozdni poti sta se vlekla trudna in ozlovoljena. Pater Damijan pa nikakor ni mogel ugotoviti, ali gresta v pravo smer. Zaman se je tudi razgledoval po sadnih drevesih.

Rdeče mravlje so spet postajale vražje nadležne. Mrak je ovil gozd. Še eno noč bosta morala

preždeti na drevesu. Misijonarjevi živci so bili skrajno napeti. Čutil je, da mu pohajajo moči. Toda ta gozd mora vendar že nehati! Kanak na njegovi strani je tiho stokal. Nenadoma pa se je zdrznil:

„Pes laja! Pes! Kjer so psi, tam so ljudje, ki jedo in pijejo in imajo koče!“

Že četrta ure za tem se je zakadilo prišlecema nekaj resastih mrcin pod noge. Zagledala sta nekaj travnatih koč. Dospela sta na cilj! To je bila iskana vas. Kanaki so začudeno strmeli v belega moža in njegovega spremljevalca, ki sta stala pred njimi v strganih oblekah in z razpraskanima, oteklima obrazoma.

„Kai! Kai!“ je klical Beli Kormoran. „Jesti, jesti!“

Pater Damijan se je od lakote in utrujenosti skoraj zgrudil.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ je še spravil iz sebe.

„Na veke!“ so odgovorili Kanaki. Komaj so otočani spoznali v Damijanu misijonarja, so njega in njegovega spremljevalca gostoljubno odvedli v neko kočo, nagrmadili pred njiju cele gore kokosovih orehov in banan in velike vrče okusne pijače „poi“.

Joane je hlastno spravljal vase vse te dobrote, da se mu je kar po bradi cedilo. Pater pa je bil preveč utrujen, da bi mu tako teknilo. Po obedu so jima gostoljubni domačini ponudili gostopijačo. Beli Kormoran je hlastno potegnil in tudi pater Damijan je pil, čeprav nezaupno. A Kanak,

ki je krepčilo ponudil, je rekel:

„Beli oče naj le še mirno pije. Stara mati nažvečila še dosti kava!“ Pri tem je pokazal na staro, v dve gubi skrčeno žensko, ki je nekaj žvečila. Roke in noge je imela zavite v stare cunje. „Nekoliko je ranjena,“ je pojasnil gostitelj.

Starkine čeljusti so pridno žvečile taro-korenine. Nato je kaša izpljuvala v posodo, prilila kdaj pa kdaj malo vode in jo postavila na sonce. Drugi dan je bilo pivo že uporabno. Starka je bila pivovarica vaščanov. Damijana je v trenutku minila vsa žeja. Obšel ga je tak gnus, da je zdirjal iz koč. Prijazni gostitelj je, na pol užaljen na pol v zadregi, gledal za njim. Beli Kormoran pa je zato toliko bolj hvalil izvrstno pivo.

„Preobčutljiv sem za misijonarja! Najbrž sem dobrega moža užalil,“ se je jezil nase pater Damijan.

Še isti večer je Damijan obiskal vse koč. Vsem je bil dušni in telesni zdravnik. Ženi, ki je imela vodenico, je dal kinina in jo pripravil na smrt. Nekaj otrok je krstil. Povsod je našel še sledi vere. Kanaki so ponosno kazali na križe, ki so viseli skoraj v sleherni koči, sestavljeni iz neobtesanega lesa. Tu in tam je kdo pokazal celo Marijino sliko, ki mu je bil podaril še pater Evstahij.

Vaščani so bili zelo veseli, ko so po dolgih letih spet imeli belega očeta v svoji sredi. V nagli-

ci so izpraznili neko koč in jo pripravili za sveto mašo ki jo je drugo jutro bral misijonar. Pozno v noč so krasili sveti kraj.

Pozno ponoči je Damijan končno legel na rogoznico. Utrujen je bil do smrti. Kljub temu dolgo ni mogel zaspati. Poslušal je brenčanje moskitov in smrčanje stare pivovarice. Nato je sklenil roke v molitev:

„Moj Bog, hvala ti za trpljenje vseh teh dni in noči, saj si mi dal najti ljudi!“ Ponižno je pristavil: „Oprosti mi čemernost in nepotrpežljivost!“

Naslednje jutro je Damijan spovedal več Kanakov. Nekaj se jih je dobro borilo v letih, ko so bili brez duhovnika. Pri drugih pa je spoznal, da so se spet povrnilo k starim poganskim zmotam. Teh so se Kanaki smeje se spovedovali in se čudili, da je pater vse to imel za velike grehe.

Po spovedi je pater Damijan maševal v travnati koči, iz katere so domačini napravili pravi cvetni tempelj. Včasih je preko zasilnega oltarja prilezel pajek ali hrošč in vendar je tu ljubezen Boga pogrnila mizo; iz pesmi in molitve Kanakov je zvenelo tako veselje in tako iskreno navdušenje, da so se duhovniku zarosile oči.

„Prizanesi, Gospod, prizanesi svojemu ljudstvu! Ne pusti, da bi gnilo v svojih grehah. Odpusti jim, Gospod, saj ne vedo, kaj delajo!“

Po sveti daritvi je pater Damijan spet stopil v gostiteljevo ko-



čo. V kotu je našel staro pivovarico, skrčeno v dve gubi. Žena je tiho ječala predse.

„Ali te boli, mamica?“ je vprašal duhovnik. „Daj, da pogledam tvoje ranjene roke!“

A starka se je trdovratno branila. Boječje je skrila roke za hrbet. Tresla se je po vsem telesu.

„Le daj, mamica, ne bo te bolelo!“ Pater je potegnili eno roko k sebi ter ji odvil umazane cunjice. Komaj pa je odstranil obvezo, je zgrožen odskočil. Mrzel pot mu je stopil na čelo in izbuljil je oči. Pobleдел je prav do ustnic.

„Gobavost! Moj Bog, gobavost!“ je zastokal in skrtil obraz v dlani. Starkini prsti so bili beli, zabuhli okrški, na koncih odgniti in brez nohtov. Iz nekaj odprtih ran je tekel gnoj, ki je s kugi podobnim vonjem takoj napolnil vso kočo.

Damijan do tedaj še ni videl gobavca. Poznal je to bolezen samo iz opisa drugih misijonarjev. Vedel je, da je ta bolezen nekaj strašnega. A kaj takega? To že ni bila bolezen — bila je groza, živa smrt in trohnoba! Starka je tiho ječala.

„Ne na Molokaj!“ je tarnala. „Ne na Molokaj!“

„Ne na Molokaj!“ jo je nahruvil pater Damijan. „Tukaj sediš in žvečiš taro-korenine in drugi pijejo tvojo izpljuvano kašo. Vse boš umorila!“ Groza ga je spreletela, ko je pomislil, da sta tudi on in njegov rjavi strežaj pila to peklensko pijačo. „Usmrtila boš vse, nas vse!“ je spet rohněl.

Kakor vkovan je stal pred njo in gledal na ostudni gnojni okršek na roki. Ali ne grabijo ti pohabljeni, gnili prsti po njegovem življenju? Zgrozil se je in se zgrabil za prsi. Bilo mu je, kot da že čuti objem smrti. Potem so mu roke spolzele niže, k pasu, otipale so križ in se ga krčevito oklenile. Sedaj se je ozrl vanj. Dolgo dolgo je gledal na podobo Trepečega.

Ali ne počiva njegov pogled, poln žalosti, na tem prestrašenem duhovniku? Ali niso pričela usta Križanega govoriti?

„Zakaj si tako okruten z njo? Jaz sem jim polagal roke na čelo in jim celil rane. In ti?“

„Odpusti mi, Gospod! Vem, ti si v nadložnih in obteženih! Ti si v gobavih, Gospod! Jaz pa te nisem spoznal.“

Stara žena je pred Damijanom zdrsnila na kolena. Svoje pohabljene roke je skrila v obleko.

„Ne na Molokaj, beli oče! Ne na Molokaj!“ je zdihovala. V očeh sta ji žarela groza in obup.

Tedaj se je duhovnik sklonil, dvignil ženo in jo poljubil na zgubano čelo. Nato je slekel duhovniški talar, si strgal s telesa srajco, odtrgal od nje kos platna, ga pomočil v skledo z vodo in izpral gnoj z rok in nog gobave žene. Njegovo čelo je bilo mokro od potu. Davil ga je gnus. A duhovnik ni nehal, dokler ni njenih udov spet skrbno zavil v kos raztrgane srajce.

Vstal je in se opotekel iz kočice.

Zunaj ga je mučila skrb, kaj naj napravi z bolno ženo. Po zakonu bi morala iti na otok Molokaj. Kako lahko bi tukaj vse domače, da, vso vas pahnila v nesrečo! A ne bi vendar mogli pustiti ženico tukaj umreti, tukaj, kjer jo vsi poznajo in ljubijo? Kako grozno bi bilo mater odtrgati od svojih otrok!

„Ne na Molokaj, belj oče, ne na Molokaj!“ so prosjačili tudi starkini domačini, ki so medtem v koči vse izvedeli in so se zdaj gnetli okrog misijonarja. „Molokaj je pekel.“

„Jaz nisem orožnik!“ je rekel Damijan. „Zaradi mene lahko ostane pri vas. A ne sme z vami živeti pod isto streho. Sezidajte ji lastno kočo! Ne jejte z njo iz ene skleda in ne pijte z njo iz

iste posode! Predvsem pa ne pustite, da bi vam žvečila taro-korenine, sicer boste vsi pomrli za to boleznijo!“

„Nobena žena v vasi ne dela tako dobrega kava kakor ona,“ so preprosto obžalovali Kanaki. „A naj bo tako, da ji le ne bo treba iti na Molokaj!“

Še isti dan so gobavki postavili novo travnato kočo. Pater Damijan pa je nadaljeval svoje misijonsko potovanje, to pot brez svojega rjavega služabnika, ki je ostal v gostoljubni vasi. Bil je preveč izčrpan zaradi napora preteklih dni. Ko je pater Damijan nekaj tednov nato spet prišel v vas, ga ni več bilo.

Niso mu vedeli povedati, kam je šel.

---

## P. Kolbe dosegel čast svetnika

Z veličastnim bogoslužjem na Trgu sv. Petra je v nedeljo 10. oktobra papež Janez Pavel II. povzdignil na oltar svojega rojaka minoritskega redovnika Maksimilijana Kolbeja, ki je umrl mučeniške smrti 14. avgusta 1941 v uničevalnem taborišču Oswieczipu (Auschwitz). Umril je kot mučenec ljubezni do bližnjega, saj je svoje življenje daroval za družinskega očeta Frančiška Gajovnička, ki je bil, čeprav že ves star in siv, tudi navzoč pri slovesnosti na Trgu sv. Petra.

Pri razglasitvi je bilo nad 200 tisoč ljudi. Okrog 5 tisoč Poljakov je prišlo iz domovine, nad 10 tisoč pa od drugod.

Nemški okupatorji so Kolbeja 17. februarja 1941 aretirali in odpeljali v Oswieczipim. 14. avgusta 1941 je umrl v celici smrti namesto Gajovnička, za katerega se je sam ponudil v smrt. 11. oktobra 1971 ga je Pavel VI. razglasil za blaženega.

Največji čudež sv. Maksimilijana Kolbeja je sprava med Poljaki in Nemci. Poseben dokaz te sprave je skupno pismo nemških in poljskih škofov s prošnjo, da bi papež Kolbeja proglasil za svetnika. Poljski in nemški škofje so se sestali junija v Oswieczipu in napisali papežu pismo. Edini so si bili v prepričanju, da kri mučenca Kolbeja ne razdvaja obeh narodov, temveč ju združuje in posvečuje.



# med nami v Argentini

## Proslava Kristusa Kralja

V nedeljo, 21. novembra, je bila v Slovenski hiši proslava na čast Kristusu Kralju. Ob 4 popoldne je v cerkvi Marije Pomagaj msgr. Orehar daroval sveto mašo za raj. škofa dr. Gregorija Rožmana ob 23. obletnici njegove smrti. Med mašo je pel Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija. V véliki dvorani Slovenske hiše je bila ob 17,15 proslava, ki jo je napovedoval Marko Mele: govor Milana Magistra in ponovitev Premrlove oratorijske kantate „Sveti Jožef“ v izvedbi Gallusa pod vodstvom dr. Julija Savellija. Recitacijske dele je tokrat podala Marica Debevec.

## Narodni praznik — 29. oktober

Narodni praznik — 29. oktober, dan slovenstva, dan naše zastave, je slovenska organizirana skupnost v Vélikem Buenos Airesu praznovala v soboto 30. oktobra zvečer v Slovenski hiši. — Ob 19,15 je dr. Alojzij Starc daroval sv. mašo za vse Slovence, ki so se žrtvovali za

svobodo slovenskega naroda. — Ob 20,15 je bila proslava v dvorani: prinos slovenske in argentinske zastave, petje obeh himen, pozdravne besede predsednika pripravljalnega odbora Marjana Lobode, vrsto tehtnih Slomškovih misli je pod geslom: „Ljubite svoj rod, spoštujte svoj jezik!“ prebral Marko Gaser, govor univ. prof. dr. Vinka Brumna: Slovenski škofje za našo narodno svobodo, branje iz Jegličevega dnevnika o 29. oktobru 1918 — Maks Nosé, govor predsednika Narodnega odbora za Slovenijo Miloša Stareta o nalogi Slovenije v svetu pri iskanju srečnejše prihodnosti slovenskega naroda. Nato je bila slavnostna večerja.

## Prvo sv. obhajilo

Na prvo adventno nedeljo, 28. novembra, je v slovenski cerkvi Marije Pomagaj prejelo prvo sveto obhajilo 29 prvoobhajancev. Sv. mašo je daroval msgr. Anton Orehar, petje med mašo pa je vodila Baragova šola iz Slovenske vasi pod vodstvom Zdenke Jan. Po prvoobhajilnem slavlju v cerkvi so se prvoobhajanci foto-

grafiralj z msgr. Oreharjem, nato pa imeli skupen zajtrk v obednici Slovenske hiše.

## 26. obletnica Našega doma

V nedeljo 10. oktobra so sanjuški rojaki praznovali 26. obletnico Našega doma. Dopoldanski program je zajel sv. mašo ob 8. uri v stolnici, ki jo je daroval msgr. Orehar ob veliki udeležbi rojakov in narodnih noš, nastop v gornji dvorani ND šolskega zbora Balantičeve šole (Anica Mehle), pozdravne besede predsednika ND Staneta Mustarja, nastop najmlajših iz dvojezičnega otroškega vrtca Planika, nastop kvarteta Markovič, duhovno misel dr. Alojzija Starca, nastop mladinskega zbora (Andrej Selan) in zajtrk.

Popoldanski program je napovedoval Stanko Jerebič: nastop basista Janeza Vasleta, slavnostni govor Ivana Korošca, koreografsko-folklorni prizor življenja na vasi z naslovom „Čej so tiste stezice“ (Tone Oblak, Lola Beck, Betka Vitrih). Za konec je bila družabna prireditev.

## Kociprova igra „Šentjurjevski provizor“

Igralska družina Slomškovega doma je v režiji ge. Eme Kessler uprizorila 13. in 14. novembra v Slomškovem domu v Ramos Mejiji dramo v 3 dejanjih dr. Stanka Kocipra Šentjurjevski provizor. Dramo o kri-

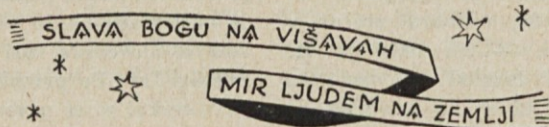
vičnem sumničenju in obsojanju duhovnika so igrali Janez Jerebič, Metka Tomazin, France Miklavc, Jernej Tomazin, Ivan Fajfar, Mari Miklave, Jože Cestnik, Cilka Cestnik, Tonček Rode, Ivanka Tomazin in Niko Potočnik. Sceno je izdelal Slavko Smole. Uvodne besede pred prvo predstavo je povedal dr. Tine Debeljak, ob koncu igre pa je spregovoril avtor drame.

## Pri Rdečem jelu

V začetku novembra je pristavska gledališka družina postavila na oder veseloigro v treh dejanjih Mihe Gaserja v njegovi režiji. V glavnih vlogah so nastopili Mimi Kočar, Janez Mežnar, Ana Kočar, Jože Oblak, Frenk Klemenčič, Anka Golob, Marija Kopač, Rožca Klemenčič in Marvričij Kočar. Krstna predstava je bila v soboto 6. novembra, ponovitev pa naslednjo nedeljo. Veseloigro so ponovili v Našem domu v San Justu v nedeljo 28. novembra.

## Veseloigra „Gosposka kmetija“

23. oktobra so slovenski bariloški igralci uprizorili v Planinskem stanu veseloigro v 3 dejanjih „Gosposka kmetija“. V režiji Cirila Markeža so igrali Janez Rode, Mirjam Rodríguez, Gregor Arko, Matjaž Jerman, Rado Reven, Milenka Razinger, Veronika Razinger in Karel Strle.





# Novice IZ SLOVENSKE

## Teološki tečaj za študente in izobražence

Vse promorem v njem, ki mi daje moč, je bila téma teološkega tečaja o aktualnih vprašanjih za študente in izobražence, ki je bil v Ljubljani od 15. do 25. novembra. Predavali so: dr. Janez Janžekovič, Etika — Jezusov dar človeštvu; škof dr. Franc Kramberger, Viri in struktura Slomškove duhovnosti; dr. Anton Stres, Ali smem skrivati, kdo sem?; dr. Janez Juhant, Kako je človek razvsezadnje sam?; Dominik Kolar, šansa nedolžno trpečih (izkustvo invalida); dr. Rudi Konecilija, Moč v nemočnem; Vital Vider, Kako zaustaviti epidemijo ločitev?; dr. Stanko Ojnik, Kako živeti zakon z drugače mislečim?; Bojan Štih, Kristus se je ustavil v Eboliju ali Credo, ergo sum; dr. Lojze Bratina DJ, Kocbekovo versko oznanilo; dr. Franče Bučar, Kriza sodobnega katolicizma; dr. Karel Woschnitz, Upati proti upanju; prof. Alenka Rebula-Tuta, Strah in pogum; dr. Vinko Potočnik, Kako doživljamo mašo danes?; dr. Jože Krašovec, Kako nam je Bog blizu?; nadškof dr. Alojzij Šuštar, Smisel Cerkve grešnikov.

V Mariboru so bila v istem času

predavanja za versko poglobitev na teološki fakulteti na témo „Pričakovanje prihodnosti.“ Predavanja so imela naslov: Med upanjem in malodušnostjo (Grmič), Služba človeku in svetu (Rajhman), Mir — poroštvo prihodnosti (Janežič), Potrošništvo in zastupljanje okolja (Počočnik), Komunikacija in manipulacija (Rojnik), Bogoslužje veselja Lipovšek).

## Pomemben odlok v Baragovem postopku

Papeška kongregacija za zadeve svetnikov je 2. aprila 1982 razpravljala o Baragovih spisih. Po razpravi je kardinal Palazzini, prefekt kongregacije, podpisal odlok, s katerim kongregacija izjavlja, da v Baragovih spisih ni ničesar takega, kar bi oviralo, da se postopek za razglasitev Baraga za blaženega in svetnika ne bi mogel nadaljevati. Kongregacija je o tem odloku obvestila marketskega škofa v ZDA, kjer je misijonski škof Paraga umrl.

Za razpravo so 1979 v Rimu napisali brošuro z akti na 154 straneh. V njej je seznam Baragovih spisov, ki so bili predloženi kongregaciji v 10 zvezkih; nato ocena teologa, ki je pregledal Baragove spise

v angleškem jeziku (1973); druga ocena, ki zajema Baragove slovenske spise, je tudi podpisana l. 1973; prav tako ocena Baragovih spisov v indijanskem jeziku; ocena nekaterih Baragovih slovenskih knjig in spisov v drugih jezikih pa je bila podpisana 1974.

### **Simpozij ob 800-letnici rojstva sv. Frančiška Asiškega na Brezjah**

Pod pokroviteljstvom vseh provincialov in provincialk Frančiških redov v Sloveniji je bil na Brezjah 14. in 15. oktobra sledeči program: p. M. Vovk: Bistvene značilnosti Frančiškove duhovnosti; dr. Franc Perko: Eklezialnost sv. Frančiška Asiškega in njegovih redov; p. Vinko Škafar: Frančiškovi bratje in sestre na Slovenskem; s. G. Stopar in s. P. Kolbl: Vzgojno-izobraževalna dejavnost ženskih Frančiških kongregacij; euharistino bogoslužje, ki ga vodi metropolit dr. Alojzij šuštar; dr. Emilijan Cevc: Delež Frančiških bratov v sakralni umetnosti; prof. Nace Polajnar: Prispevek Frančiških bratov k slovenski literaturi; dr. Mlinarič: Minoriti v Mariboru; prof. P. Klasinc: Razvoj gradbene zgodovine minoritskega samostana v Ptuj; prof. Rafko Vodeb: Frančiškova hvalnica stvarstva; dr. Edo Škulj: Delovanje manjših bratov na glasbenem področju; p. dr. Roman Tominec: Ljudske pobožnosti Frančiških bratov; p. M. Benedik: Evangeljska pridiga v času katoliške obnove; dr. J. Radič: Znamenja časa na ekologijo in sv. Frančiška.

### **850-letnica šentviške župnije**

Župnija šentvid pri Stični je v nedeljo 31. oktobra sklenila proslavo 850-letnice ustanovitve. Škof Lenič je naslovil svojo besedo na misel, da življenje raste iz korenin in da je takšno, kakršne so njegove korenine. O teh je posebej govoril prof. Jože Gregorič. Ustanovna listina stiškega samostana iz leta 1136 omenja šentviško župnijo in to je najstarejši zgodovinski zapis o njej. Zanesljivo ustno izročilo pa pripoveduje, da so cistercijani, ki so 1132 prišli iz Francije, da bi v Stični sezidali samostan, živeli v šentvidu. Zelo verjetno je, da je šentviška pražupnija obstajala že veliko prej, le zgodovinsko pisanih dokazov za to ni bilo doslej mogoče najti. Prvotno je župnija obsegala ozemlje, kjer je danes kar 17 župnij. V Valvazorjevem času je imela 151 pdružnic.

Da bi jubilej obudil duhovne sardove, je bil v fari od 22. do 31. oktobra lepo uspel misijon, prenovili pa so tudi zunanjščino župnijske cerkve in župnišča.

### **Džemajel v Rimu**

22. oktobra je papež sprejel v posebni avdienci libanonskega predsednika Amina Džemajela. Janez Pavel II. je izrazil voljo pomagati libanonskemu narodu pri obnovi po 7 letih krvave vojne. Papež je pohvalil načrte mladega predsednika za ureditev razmer, da bi kristjani, muslimani in judje mirno soživali v deželi, in izrazil sožalje ob izgubi brata Beširja, ki je umrl kot žrtev atentata.



### Devet novih blaženih

3. oktobra je med slovesnim bogoslužjem v baziliki sv. Petra papež razglasil za blažene italijanskega minoritskega misijonarja Salvatora Liliija in njegovih 7 tovarišev ter francosko redovnico Marijo od Križa, ustanoviteljico Malih sester revežev. Mučenci so bili 5 dni mučeni v Armeniji 1895 od turških vojakov, ker niso hoteli prestopiti v islam, francoska redovnica, s krstnim imenom Jeanne Jugan, pa je živela od 1792 do 1879 in se je vse življenje odlikovala v skrbi za reveže.

### Umril je kardinal Benelli

26. oktobra je v Firencah umrl kardinal Giovanni Benelli. Rojen je bil 1921. Po študijah je deloval v vatikanskem državnem tajništvu, nekaj časa je bil duhovni voditelj delavske mladine, nato pa je bil v diplomatski službi na nunciaturah v Dublinu, Parizu, Rio de Janeiro, Madridu. 1965 je postal vatikanski opazovalec pri UNESCO v Parizu, od

1967 je bil namestnik v državnem tajništvu, 1977 pa je postal nadškof v Firencah. Bil je med najožjimi sodelavci Pavla VI. in krožile so govorice, da ga je Pavel VI. namenil za svojega namestnika.

### Carstens pri papežu

27. oktobra je Janez Pavel II. sprejel predsednika ZR Nemčije Carstensa s soprogo in spremstvom. Pogovarjala sta se o miru, evropski enotnosti, ponovni združitvi obeh Nemčij in o razmerah na Poljskem. Odnosi med apostolskim sedežem in Nemčijo so zelo dobri, vendar je papež naštel nekaj vprašanj, ki jih je še treba rešiti: varstvo življenja, trdnost zakona in družine, delo za tretji svet, zapletena vprašanja tujih delavcev.

### Novo čudežno ozdravljenje

Prvič po 1970 je mednarodni zdravniški odbor v Lurdu priznal bolnikovo ozdravljenje kot „znanstveno nerazložljivo“. Čudežna ozdra-

vljenka je 18-letna Sicilijanka Delica Cirolli iz Palerma, ki je bila bolna za kostnim rakom na desnem kolenu. Zdravniki nikakor niso mogli ustaviti napredovanja bolezni in so hoteli nogo odrezati. Mati pa je s hčerko 1976 poromala v Lurd in prosila lurško Gospo pomoči. Tam so jo podrobno pregledali tudi zdravniki. Kmalu po vrnitvi iz Lurda so izginile bolečine v kolenu in tudi o raku ni bilo več sledu. Danes je popolnoma zdrava. To so v 124 letih rekli že petinšestdesetkrat.

## Velike težave Cerkve na Češkoslovaškem

Katoliška Cerkev na Češkoslovaškem se v zadnjem času spopada s hudimi težavami, saj skuša komunistični režim na vse mogoče načine ovirati njeno pastoralno delo. Mnogi duhovniki so po ječah po pristranskih razsodbah sodišč, številnim je režim odvzel dovoljenje za opravljanje dušnopastirskih nalog, v vodstvih semenšč delujejo člani duhovniškega društva Pacem in terris, ki gre na roko režimu. Poleg Albanije je ravno na Češkoslovaškem najhujše zatiranje vere v Evropi.

Zlasti se je poostril režimski nadzor nad dejavnostjo Cerkve na Slovaškem. Tam so bili pred kratkim katoličani nemalo presenečeni, ko so prepozno zvedeli za posvečenja novomašnikov in so bile zato nove maše pred polpraznimi cerkvami. V slovaških škofijah je bilo 1982 posvečenih 22 bogoslovcev, na češkem in Moravskem pa 24. Število novomašnih posvečenj je po režimu omejeno na

50 za Češkoslovaško. Kandidatov je seveda vsako leto več, kot jih semenišča smejo sprejeti, nekatere pa pozneje zavrne še državna komisija za cerkvene zadeve, ker se ji ne zdijo „primerni“ za študij teologije. Ta komisija nato budno spremlja pripravnike na duhovniški poklic ves čas študija in beleži njihovo obnašanje. Nazadnje pa celo določa, kdo bo lahko posvečen v duhovnika in kdo ne. Hišni red v semenišču določajo člani Pacem in terris.

Pred kratkim je papež pisal češkoslovaškim škofom, naj nikar ne dopuščajo, da bi državne oblasti določale glede števila bogoslovcev v semeniščih, notranjega reda v njih in uprave.

Precej razburjenja pri češkoslovaškem komunističnem režimu in pri članih Pacem in terris (ki velja za podaljšano roko režima in njenega zagovornika) je sprožil odlok rimske kongregacije za duhovnike, ki duhovniškemu društvu prepoveduje politično dejavnost. Režim skuša zato preprečiti, da vsebino tega odloka na Češkoslovaškem ne bi uresničili.





## Malo za šalo, malo zares

Možakar pri psihiatru: „Da sanjam v angleščini, bi še prenesel, ampak motijo me slovenski podnapisi.“

Slaboten možiček, čigar žena je umrla, gre k zdravniku po mrliški list. Na poti mu pade opeka na glavo. Kislo se nasmehne in pogleda navzgor: „Torej si že v nebesih, kdo bi si mislil.“

Specialist pregleduje bolnika in pripomni: „Lahko bi se skopali.“

Bolnik vesel razloži: „Prav isto mi je dejal prejšnji teden splošni zdravnik, pa sem si rekel, nič, raje poprašam prej še specialista!“

„Zakaj ne poveš ženi, da si zadela na loteriji,“

„Ker se ji bojim povedati, kje sem vzel denar za stavni listek.“

„Natakar, poslušajte, kaj pa pomeni te tri četrt skodelice kavine ušedline?“

„Kaj jaz vem! Tukaj sem zato, da strežem, ne pa da prerokujem.“

„Tako,“ je rekla žena možu, „dovolj sva že govorila o mojih preblemih. Pogovoriva se malo še o tvojih. Kaj mi boš kupil za rojstni dan?“

Zvečer sta se v baru srečali domišljava filmska igralka in slavna pisateljica.

„Vaš radnji roman mi je bil zelo všeč,“ je posmehljivo rekla film-

ska zvezdnica. „Kdo pa vam ga je napisal.“

„Me veseli,“ je mirno odgovorila pisateljica. „In kdo vam ga je prebral?“

Ko je Voltaire prišel že nekoliko v leta, so ga vprašali, zakaj se ne oženi?

„Veste, to je tako: vse ženske so enake, če je pa katera drugačna, je še hujša.“

„No, kaj vam je?“

„V spanju govorim, gospod zdravnik.“

„Je to tako strašno, moti vašo žero?“

„Ne, ampak cela pisarna se mi smeje.“

Pacient toži nad hudimi bolečinami v desni nogi. Zdravnik ga pregleda in izjavi: „To so tipični starostni pojavi.“

„Tega pa ne razumem,“ se začudí pacient, „leva me čisto nič ne boli, pa je prav toliko stara.“

Dedka muči huda revma v rami. „Ste pač malo preveč uživali življenje, ko ste bili mladi,“ meni zdravnik. „Že mogoče, ampak z ramo najmanj.“

Z odporom si zdravnik ogleduje precej umazanega bolnika. „Lahko bi se bili umili, preden ste prišli k meni.“

Bolnik je presenečen: „Toda saj gre vendar za notranjo bolezen.“

# KJE JE KAJ

LETO 50

JANUAR 1983

UVODNIK	Ob zlati obletnici (Anton Orehar) .....	1
ZAČETEK LETA	1. januar: Praznik Marije, svete božje Matere XVI. svetovni dan miru .....	4 43
NADŠKOF ŠUŠTAR MED NAMI	Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar med nami v Argentini (kronika) .....	5 8 10 15 35 39 41
LEPOSLOVJE	Ko dan in noč dežuje (Vladimir Kos) ... Otrok čudeža (Pearl S. Buck) .....	42 46 54
V DRUŽINI	Korenine verske vzgoje segajo v družine (+ Janez Jenko, koprski škof) .....	44
NOVICE	Med nami v Argentini .....	57
	Novice iz Slovenije .....	59
	Svetovne novice .....	61
HUMOR	Malo za šalo, malo zares... ..	63

## NAROČNINA ZA LETO 1983

Nadškof šuštar je zapisal v decembrski številki 1982 tudi tele besede: „Slovenski verski mesečnik Duhovno življenje je že skoraj 50 let tesna vez med našimi rojaki v Argentini in po svetu in jim prinaša bogato duhovno hrano v domačem jeziku... Tudi za naročnike pomeni zvestoba Duhovnemu življenju v gospodarski krizi zlasti v Argentini večjo žrtev kakor v dobrih letih. Vendar sem prepričan, da bodo vsi znali ceniti vrednost verskega mesečnika in mu za jubilejno leto in naprej ohranili zvestobo in pridobili še novih naročnikov... Če bi zaradi finančnih težav in zaradi pomanjkanja naročnikov list nehal izhajati, bi bila to velika duhovna škoda. Zato Vas, dragi slovenski rojaki, prosim in Vas vzpodbujam, da ohranite Duhovnemu življenju zvestobo in ga po svojih najboljših močeh podprete.“

Razvrednotenje argentinskega denarja gre nezadržno naprej in poleg nenehne podražitve vseh življenjskih potrebščin se dražijo tudi stroški s tiskom. Uprava DŽ je, upoštevajoč te razmere, določila najnižjo možno naročnino: 1.400.000 za naročnike, ki bodo poravnali naročnino do 31. marca 1983.

Uredništvo in uprava DŽ

# DUHOVNO ŽIVLJENJE

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor. Editor responsable: msgr. Antonio Orehar — Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina. Registro de la Propiedad Intelectual No. 1.313.507.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, Argentina.

## POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires.  
ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.  
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.  
TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.  
AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

## NAROČNINA

Naročnina za l. 1983: § 1.400.000.-  
DENARNA NAKAZILA NA NA  
SLOV: Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires Argentina.

Zunanja in notranja oprema: Stane Snaj.

„NE VSE ZA  
VSAKDANJI KROH,  
ČLOVEK JE TELO  
IN DUH.

SAJ ŠE GORA  
IN DREVO  
RASTE V ZEMLJO  
IN NEBO“

DR. ALOJZ GRADNIK

La Vida Espiritual